

“You understand it before you even know it’s another language”: Een Onderzoek naar
Meertaligheid bij Arubaanse Studenten in Nederland.

Vera de Swart | 5485738

11 april 2016

Universiteit Utrecht

Master Interculturele Communicatie

Eerste begeleider: Sergio Baauw

Tweede begeleider: Annelies Messelink

Voorwoord

Toen ik bevriend raakte met een groep Arubaanse studenten in mijn thuisstad Nijmegen, viel mij een ding meteen op: Wat gaan deze mensen creatief met taal om! Taalnerd als ik ben begon ik meteen te analyseren, want hun taalgebruik fascineerde me. De mensen met wie ik omga maken niet gebruik van één taal en ook niet van twee. Er wordt intensief gebruik gemaakt van het complete talige repertoire dat zij tot hun beschikking hebben. Tijdens mijn deelname aan het Eurocampus programma in Parijs had ik reeds geleerd over het fenomeen codewisseling waarbij gesprekspartners gebruik maken van meer dan één taal per uiting (Bahtina-Jantsikene, 2013; Heller, 1988; Backus, Marácz & Ten Thije, 2011). Ondanks het feit dat het een veelvoorkomend fenomeen is in informele communicatie (Backus, Marácz & Ten Thije, 2011), had ik zelf nog nooit (bewust) opgemerkt dat mensen hier daadwerkelijk gebruik van maken. Ik herinner me dat ik bij het lezen over codewisseling zelfs dacht “Wie doet dat nou weer? Dat is toch raar?”. Uiteindelijk is dit fenomeen mij enorm gaan interesseren door het contact wat ik had met juist die Arubaanse studenten die uiteindelijk ook mijn onderzoeksobject zijn geworden.

Ik heb deze scriptie aan heel wat mensen te danken en ik neem hier dan ook graag even een momentje voor. Allereerst wil ik mijn Arubaanse vrienden bedanken voor hun ongelofelijk creatieve taalgebruik dat mij niet alleen een thema voor mijn scriptie heeft opgeleverd, maar mij ook keer op keer weer heeft geïnspireerd en gemotiveerd. Daarnaast wil ik jullie natuurlijk bedanken voor de deelname aan mijn onderzoek en de tafelgesprekken die ik heb mogen filmen. Ik wil Maggid graag in het bijzonder bedanken voor het helpen organiseren van de opnames en het transcriberen van de gesprekken die in het Papiaments plaatsvonden. Ook Andres verdient een special shout out, want zijn woorden hebben de titel mogen vormen van mijn scriptie.

Daarnaast wil ik de lieve studenten uit mijn scriptiegroepje, Lara, Matthijs en Anne, bedanken voor hun steun en de gezellige, oppeppende uurtjes die we samen hebben doorgebracht. Zonder jullie had het hele proces me zonder twijfel meer stress opgeleverd. Annelies, ook jij bedankt voor je hulp, sturing en motivatie. Door jou heb ik geleerd dat onderzoek doen ook écht leuk kan zijn. Verder wil ik ook Sergio nog bedanken voor het lezen en beoordelen van mijn scriptie. Als laatste wil ik mijn moeder bedanken voor haar onvoorwaardelijke steun en mijn vader, naast ook zijn steun, voor het taaltechnisch controleren van mijn scriptie. Want al ben ik een taalnerd, academisch Nederlands schrijven is een enorme uitdaging geweest.

Ik heb deze scriptie met enorm veel plezier en passie geschreven en hoop dat u als lezer er net zoveel van mag genieten. En dan in het kader van codewisseling: enjoy!

Samenvatting

Met dit onderzoek wordt getracht meertaligheid onder Arubaanse studenten in informele, gesproken interactie met Nederlanders in kaart te brengen. Door middel van conversatieanalyse in combinatie met participerende observatie en taalbiografieën werd aangetoond dat de Arubaanse participanten van verschillende (meer)talige communicatiestrategieën gebruik maakten, zoals Engels als Lingua Franca, Lingua Receptiva en codewisseling. Met name het gebruik van codewisseling trok de aandacht. In de opnamen werd veelvuldig gebruik gemaakt van verschillende soorten codewisseling, zoals intrasententiële, intersententiële en metaforische codewisseling. Daarnaast werd het fenomeen alignment van Pickering en Garrod (2006) opgemerkt, werd meermaals de *equivalence constraint* van Poplack (1980) geschonden en bleek codewisseling gerelateerd te zijn aan specifieke thema's, het citeren van een gesprek en aan humor. Ook bleek uit de data dat de respondenten zich bewust zijn van het feit dat zij gebruik maken van codewisseling, hetgeen niet gebruikelijk is in ander onderzoek (Heller, 1988; Lipski, 2005).

Inhoudsopgave

H1. Inleiding	p.7
H2. Contextueel kader	p.9
H3. Theoretisch kader	p.12
Meertaligheid	p.12
Pidgins en creooltalen	p.13
Pidgins	p.13
Creooltaal	p.14
Communicatiestrategieën in meertalige ontmoetingen	p.14
ELF	p.15
LaRa	p.16
Codewisseling	p.16
Codewisseling Arubanen	p.22
Gespreksopnamen als onderzoeksdata	p.24
H4. Methode	p.26
Kwalitatieve onderzoeksmethoden	p.26
Respondenten	p.29
De gespreksopnamen	p.31
Transcriberen	p.32
Dataverwerking	p.34
Betrouwbaarheid en validiteit	p.35
H5. Analyse	p.36
LaRa	p.36
ELF	p.38
Codewisseling	p.39
Verskil in taalgebruik en codewisseling tussen de opnamen	p.40
Intrasententiële codewisseling	p.42
Intersententiële codewisseling	p.44

Alignment	p.45
Foutief verwoegde codewisseling	p.47
Themagerelateerde codewisseling	p.48
Een gesprek citeren	p.50
Humor	p.51
Metaforische codewisseling	p.54
H6. Conclusie	p.56
H7. Discussie	p.60
Literatuur	p.62
Bijlage 1: Taalbiografie	p.66
Bijlage 2: Transcripten	p.67
Transcript opname 1	p.67
Transcript opname 2	p.71
Transcript opname 3	p.82
Transcript opname 4	p.86
Transcript opname 5	p.95
Bijlage 3: Aantekeningen	p.97

H1. Inleiding

Na het bestuderen van literatuur over codewisseling en dan specifiek in meertalige contexten, want Aruba is een meertalige context bij uitstek (Razak, 1995; Migge, Léglise & Bartens, 2010; Herrera, 2003), werd ontdekt dat er binnen de masteropleiding Interculturele Communicatie reeds een scriptie geschreven is over codewisseling onder Arubanen (Fun, 2014). Uit dit onderzoek bleek dat Arubanen op sociale media veel gebruik maken van codewisseling. Dit was een bevestiging van wat de onderzoeker zelf in haar sociale kring was opgevallen. Dit motiveerde haar om deze scriptie te wijden aan het uitbreiden van onderzoek naar dit talige fenomeen onder deze doelgroep. Er is namelijk slechts zeer beperkt onderzoek gedaan naar het gebruik van taal onder Arubanen en het merendeel van deze onderzoeken richt zich op het gebruik van Nederlands in het onderwijs (Verhoeven & Strömqvist, 2001; Herrera, 2003; Migge, Léglise & Bartens, 2010). Met deze scriptie wordt een poging gewaagd om meer inzicht te verkrijgen in het taalgebruik van Arubanen, en dan Arubaanse studenten in Nederland in het bijzonder. Middels conversatie-analyse, participerende observatie, het gebruik van taalbiografieën en aantekeningen “in het veld” is getracht de meertaligheid tijdens informele communicatie van deze groep in kaart te brengen. De onderzoeksvraag en deelvragen die daarbij als leidraad fungeerden zijn:

Onderzoeksvraag: *Hoe gaan Arubaanse studenten in Nederland om met meertaligheid in informele, gesproken interactie met niet-Arubanen?*

Deelvragen:

1. Van welke soorten meertaligheidsmodi wordt gebruik gemaakt?
2. In welke situaties wordt gebruik gemaakt van welke meertaligheidsmodi?

3. Op welke manier wordt er gebruik gemaakt van codewisseling en in welke situaties gebruiken de participanten deze meertaligheidsmodus?

De opbouw van deze scriptie is als volgt: Allereerst wordt in hoofdstuk 2 een contextueel kader van Aruba geschetst, waarna in hoofdstuk 3 het theoretisch kader de onderwerpen meertaligheid, communicatiestrategieën in meertalige settings en gespreksopnamen als onderzoeksdata besproken worden. Vervolgens worden in hoofdstuk 4 de gebruikte onderzoeksmethoden toegelicht. In het analysehoofdstuk, hoofdstuk 5, wordt een overzicht gegeven van de gevonden resultaten en worden deze vergeleken met de literatuur. In de conclusie, hoofdstuk 7, wordt vervolgens antwoord gegeven op de onderzoeksvraag en de deelvragen en tot slot zullen in hoofdstuk 8, de discussie, de beperkingen van dit onderzoek besproken worden en worden ideeën voor vervolgonderzoek geopperd.

H2. Contextueel kader

Aruba heeft een ingewikkelde sociale structuur: het is een ware mix van culturen. De “oorspronkelijke” bevolking is een mengelmoes van Europese blanken met *native Americans*. Echter, dit is slechts een kleine groep van de huidige bewoners van het eiland. Naast deze groep bestaat de Arubaanse bevolking namelijk ook uit expats uit met name Europa en de Verenigde Staten en immigranten. De economische en commerciële interactie met Noord-Amerika zorgen er in het bijzonder voor dat het land steeds meer globaliseert. Naast de invloed van Noord-Amerika, speelt ook de invloed van de massa-immigratie vanuit (Spaanssprekend) Zuid-Amerika, uit onder andere de Dominicaanse Republiek, Grenada, Haïti en Colombia, een grote rol bij de vorming van de Arubaanse cultuur.

Aruba is meertalig zoals de meeste eilanden in de Caraïben (Migge, Léglise & Bartens, 2010). Naast de lokale taal (Papiaments), worden ook de oude koloniale taal (Nederlands) en de talen van immigranten (o.a. Spaans en Creool Engels) veel gebruikt (Migge, Léglise & Bartens, 2010). Ook al is de meertaligheid op Aruba wijdverspreid, enkel het Papiaments en Nederlands worden erkend als officiële talen (Migge, Léglise & Bartens, 2010).

Papiaments is verreweg de meest gebruikte taal op Aruba. Bijna 70% van de bevolking geeft aan het Papiaments in huiselijke sfeer te gebruiken (Migge, Léglise & Bartens, 2010). Het Papiaments is dus de moedertaal van het grootste deel van de Arubanen. De meeste inwoners spreken (naast het Papiaments) minstens drie andere talen. Engels, Spaans en Nederlands worden door de meeste Arubanen gesproken (Razak, 1995). Onderstaand schema toont het gebruik van de talen die op Aruba worden gesproken in de huiselijke sfeer. Andere talen die op het eiland gesproken worden vormen samen slechts minder dan 1% van de gesproken talen in de huiselijke sfeer. Hieronder vallen Portugees,

Chinees, Sranan Tongo, Frans en Creool Frans (Migge, Léglise & Bartens, 2010). De bevolkingsgroepen die geen Papiaments spreken in de huiselijke sfeer, geven vrijwel allemaal (90.5%) aan wel degelijk kennis te hebben van het Papiaments en deze taal te beheersen (Migge, Léglise & Bartens, 2010).

Tabel 1. Taalgebruik in de huiselijke sfeer op Aruba (Migge, Léglise & Bartens, 2010).

Papiaments	Spaans	Engels	Nederlands
<70%	13.2%	8.1%	6.1%

Nederlands is, naast het Papiaments, nog steeds een officiële taal van Aruba en wordt met name gebruikt in de contexten van recht, onderwijs en regering (Verhoeven & Strömquist, 2001). Bij aanvang van de schoolcarrière hebben enkel de Nederlandse en Surinaamse kinderen enige kennis van het Nederlands (Migge, Léglise & Bartens, 2010). Ondanks dat het onderwijs in het Nederlands wordt gegeven, wordt het Papiaments wel als vak aangeboden (Verhoeven & Strömquist, 2001).

Het Nederlands is voor de meeste kinderen op Aruba de vierde taal (Papiaments, Engels en Spaans zijn respectievelijk de 1e, 2e en 3e taal). Dit belemmert kinderen om het onderwijs optimaal te benutten, aangezien zij onderwezen worden in een taal die niet hun moedertaal is (Herrera, 2003). Toch wordt het Papiaments (nog) niet gebruikt als onderwijstaal. Dit heeft te maken met het feit dat het geen gestandaardiseerde taal is (Razak, 1995; Herrera, 2003; Migge, Léglise & Bartens, 2010). Daarnaast biedt Nederland Arubaanse studenten beurzen aan om in Nederland te studeren, waardoor het geven van onderwijs in het Nederlands als belangrijk wordt beschouwd (Herrera, 2003).

Naast het Nederlands en het Papiaments spelen ook het Engels en het Spaans een belangrijke rol op het eiland. Het contact met Noord-Amerika heeft het belang van Engels als tweede taal van Aruba versterkt en de Spaanse taal heeft daarnaast een grote invloed gekregen via de massamedia zoals televisie en radio.

Aruba is dus een eiland waar meerdere talen en culturen samenkomen. Dit maakt het een interessant onderwerp voor een studie naar taalgebruik in interculturele settings. In dit onderzoek wordt dan ook gekeken naar meertaligheid onder Arubaanse studenten in contact met niet-Arubaanse gesprekspartners. Ook al wonen de Arubaanse studenten die in dit onderzoek hebben deelgenomen momenteel niet op Aruba, zij zijn er wel opgegroeid. Het schetsen van de meertalige situatie waarin zij zijn opgegroeid, biedt dan ook perspectief en inzicht in de meertalige achtergrond die zij met zich meedragen.

H3. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk wordt het theoretisch kader geschetst waarbinnen dit onderzoek uitgevoerd is. Allereerst zal het concept meertaligheid besproken worden. Daarna zullen enkele communicatiestrategieën ofwel meertaligheidsmodi worden toegelicht, waarna tot slot gespreksopnamen als onderzoeksdata besproken worden.

Meertaligheid

Iemand die meertalig is, beschikt over “*the ability to use three or more languages either separately or in various degrees of code-mixing*” (Aronin & Hufeisen, 2009, p.15). Niet alleen individuen kunnen meertalig zijn, maar ook situaties kunnen dat zijn. In dat geval wordt ook wel van meertaligheid gesproken. Meertaligheid wordt door Edwards (2002, p.1) als volgt omschreven:

“Multilingualism is a powerful fact of life around the world, a circumstance arising, at the simplest level, from the need to communicate across speech communities.”

Ondanks het feit dat onderzoek naar meertaligheid pas de afgelopen decennia sterk is gegroeid (Aronin & Laoire, 2004) is meertaligheid niet bijzonder, maar iets alledaags wat voor het grootste deel van de wereldbevolking een noodzaak is (Edwards, 2002). Ook Pavlenko (2007) stelt dat het overgrote deel van de wereldbevolking twee- of meertalig is. Desondanks hebben (Europese) landen vaak maar één officiële taal en wanneer meerdere talen officieel erkend worden door een staat, is er meestal nog steeds sprake van een ongelijke machtsrelatie (Edwards, 2002). Aruba is een goed voorbeeld van een dergelijke situatie (Razak, 1995). De officiële taal in Aruba is het Nederlands. Deze taal wordt gebruikt in het onderwijs, voor de wetgeving en in politieke situaties. Toch is de taal die men in informele situaties met elkaar spreekt niet het Nederlands. De taal van de Arubanen is het Papiaments. Deze taal wordt ook op Bonaire en Curaçao gesproken. Naast deze twee talen spreekt het

grootste deel van de bevolking ook nog Spaans en Engels, waardoor een duidelijke meertalige situatie ontstaat.

Aangezien het Papiaments een creooltaal is en om de meertalige situatie op Aruba beter te begrijpen, zullen nu de termen 'pidgin' en 'creooltaal' worden toegelicht.

Pidgins en creooltalen

Bij contact tussen sprekers van verschillende talen kunnen nieuwe talen ontstaan. In deze paragraaf zullen de taalvormen pidgin en creooltaal besproken worden.

Pidgin

Een pidgin is een *contact vernacular* (DeCamp, 1968, p.26). Het is van geen van de sprekers de moedertaal. Een pidgin wordt gekenmerkt door een beperkt vocabulaire en versimpelde of geëlimineerde grammaticale regels, zoals het gebrek aan het gebruik van meervoud en geslacht. De term pidgin werd voor het eerst gebruikt voor Chinees pidgin Engels, maar werd later toegepast op elk vergelijkbaar type taal. Pidgins ontstaan wanneer individuen met verschillende talige achtergronden met elkaar in contact komen en een versimpelde taal ontwikkelen om met elkaar te kunnen communiceren.

Pidgins zijn vanwege beperkte communicatieve mogelijkheden ondergeschikt aan de standaard- of moedertaal, waardoor ze de tand des tijds meestal niet doorstaan. Over het algemeen geldt dat wanneer het intertalige contact eindigt, de pidgin verdwijnt. De enige manier waarop een pidgin uitsterving kan voorkomen is door een creooltaal te worden.

Creooltaal

Creool werd oorspronkelijk gebruikt om een blanke man van Europese afkomst maar geboren en getogen in een tropische of semi-tropische kolonie aan te duiden. Later werden hier ook de oorspronkelijke bevolking en andere groepen van niet-Europese afkomst, zoals afstammelingen van Afrikaanse slaven, aan toegevoegd. De term werd tevens gebruikt om de talen die door creolen gesproken werden aan te duiden.

Het verschil tussen een pidgin en een creooltaal is dat een creooltaal de moedertaal is van (een deel van) de sprekers. Hierdoor zijn vocabulaire en grammaticale functies, zoals in elke moedertaal, voldoende ontwikkeld om aan de communicatieve behoeften van de sprekers te voldoen.

Vandaag de dag wordt door meer dan 6 miljoen mensen in en rondom het Caribisch gebied een creooltaal gesproken. Verder worden creooltalen voornamelijk gesproken in Westelijk Afrika en in Zuid- en Zuidoost-Azië.

Papiaments wordt gesproken door zo'n 200.000 mensen op Aruba, Bonaire en Curaçao, de zogenoemde ABC-eilanden. Het Papiaments is een voorbeeld van een creooltaal met Spaanse en/of Portugese oorsprong. Elementen uit deze twee talen zijn sterk vermengd in het Papiaments, maar ook Engels en Nederlands hebben hun invloed uit mogen oefenen op het Papiaments. Er wordt ook wel gesteld dat het Papiaments een soort creool-Esperanto is (van Wijk, 1958 in Herrera, 2003; Navarro Tomás, 1951 in Herrera, 2003).

Communicatiestrategieën in meertalige situaties

Bij meertalige ontmoetingen moet een keuze worden gemaakt welke taal er wordt gesproken. Er bestaan verschillende communicatiestrategieën, of met andere woorden

meertaligheidsmodi, om met meertalige contacten om te gaan. Enkele voorbeelden hiervan zullen in deze paragraaf behandeld worden, respectievelijk Engels als Lingua Franca, Lingua Receptiva en codewisseling. Het is belangrijk om hierbij te vermelden dat het gebruikmaken van meerdere modi of strategieën tegelijkertijd niet ongebruikelijk is (Bahtina-Jantsikene, 2013).

Engels als Lingua Franca (ELF)

Tegenwoordig is slechts één op de vier Engelssprekers moedertaalspreker (Crystal, 2003). Engels is dus zonder twijfel de taal die de meeste mensen als tweede taal spreken. Hierdoor is het een communicatiemiddel waar veel gebruik van wordt gemaakt in meertalige situaties (House, 2013; Seidlhofer, 2005). ELF kan gedefinieerd worden als “*communication in English between speakers with different first languages*” (Seidlhofer, 2005, p. 339). Bij Engels als lingua franca wordt Engels gebruikt als communicatiemiddel tussen gesprekspartners die geen van beiden Engels als moedertaal hebben (Seidlhofer, 2005). ELF wordt door House (2013) gezien als “*a means of communication ... with different national, regional, local and individual cultural identities*”. (p.59). ELF sprekers nemen hun eigen (culturele) identiteiten dus mee wanneer zij deze communicatiestrategie gebruiken. Een belangrijk kenmerk van ELF-interactie is dan ook de grote mate van variëteit tussen het taalgebruik van verschillende groepen en individuen die van ELF gebruik maken (House, 2013).

Het zou onvolledig zijn om niet te vermelden dat Engels niet de enige taal is die gebruikt kan worden als lingua franca. Enkele voorbeelden van succesvolle lingua franca's uit het verleden zijn Latijn, Koine Grieks, Duits en Frans (Backus, Marácz & ten Thije, 2011). Het gebruik van een regionale lingua franca (RELF) kan, evenals bij ELF, het hoofd bieden in

meertalige situaties waarbij geen van de sprekers de moedertaal van de gesprekspartner spreekt.

Linga receptiva (LaRa)

Een andere communicatiestrategie die kan worden ingezet is Lingua Receptiva (LaRa). Bij LaRa spreekt elke gesprekspartner in zijn of haar eigen moedertaal. Een voorbeeld hiervan is een gesprek tussen een Nederlander en een Duitser waarbij beiden in hun moedertaal spreken. Hiervoor is het van belang dat zij op zijn minst een goede passieve kennis hebben van de moedertaal van de gesprekspartner (Backus, Marácz & ten Thije, 2011).

Een belangrijk voordeel van LaRa is de verkleinde kans op misverstanden, aangezien de sprekers zich op natuurlijke wijze kunnen uiten (Backus, Marácz & ten Thije, 2011). Bij het gebruik van een lingua franca (ELF of RELF) kunnen misverstanden ontstaan doordat de lingua franca niet de moedertaal is van de spreker. Dit probleem doet zich dus niet voor bij LaRa, mits de gesprekspartner over voldoende passieve kennis van de andere taal beschikt. Het probleem bij LaRa kan dus liggen bij de ontvanger in plaats van de spreker.

LaRa heeft vooral veel potentie in communicatieve situaties waarin de moedertalen van de sprekers veel overeenkomsten hebben, zoals in de Scandinavische, Germaanse en Romaanse taalfamilies (Backus, Marácz & ten Thije, 2011).

Codewisseling

Codewisseling is het gebruik van twee of meer talen tegelijk en komt wereldwijd veel voor in informele communicatie (Backus, Marácz & ten Thije, 2011). Bij codewisseling wordt net als bij LaRa gebruik gemaakt van meer dan één taal, maar het verschil ligt bij de wijze waarop talen gebruikt worden. Waar bij LaRa de sprekers in hun moedertaal spreken,

wordt bij codewisseling gebruik gemaakt van meerdere talen per spreker (Bahtina-Jantsikene, 2013). Heller (1988, p.1) omschrijft codewisseling als *“the use of more than one language in the course of a single communicative episode”*. Poplack (1980) omschrijft codewisseling als volgt: *“the alternation of two languages within a single discourse, sentence or constituent.”* (p.583).

Codewisseling zou omschreven kunnen worden als de *“prime expression of cultural equality”* (Backus, Marácz & ten Thije, 2011, p.18). Het gaat in tegen de conventies dat taal zuiver moet zijn in. Ook al is codewisseling een veelvoorkomend fenomeen, de meeste meertaligen zijn zich er niet (altijd) van bewust dat zij gebruik maken van codewisseling (Heller, 1988). Volgens Lipski (2005) gebeurt dit automatisch (Lipski, 2005). Lipski (2005) zegt hierover het volgende:

“I have yet to encounter a bilingual speaker who possesses any intuitions about this phenomenon; indeed, only a tiny fraction of bilingual speakers with whom I have spoken seem to be aware of this process, even after having listened to recorded examples.” (Lipski, 2005, p.4)

Ondanks het feit dat codewisseling meestal onbewust gebeurt, zijn er ook gemeenschappen waarin codewisseling niet alleen wijdverspreid is, maar ook als de *“normal way of speaking”* wordt gezien (Heller, 1988, p.7). De Puerto Ricaanse gemeenschap in de Verenigde Staten die Poplack (1980) onderzocht, was zich bijvoorbeeld wel bewust van het gebruik van codewisseling. Op de vraag of zij dachten dat weinig, sommige of veel mensen uit hun gemeenschap talen mixten, antwoordde 75% met het antwoord “veel”.

Er bestaan verschillende soorten codewisseling. Allereerst bestaat er een verschil tussen intra- en intersententiële codewisseling. Intrasententiële codewisseling betreft codewisseling binnen zinnen, terwijl intersententiële codewisseling om codewisseling tussen

zinnen gaat (Milroy, 1995). Onderstaande zinnen zijn een voorbeeld van intrasententiële (A) en intersententiële codewisseling (B).

(A) Ik ga nu naar de supermarkt, want ik heb honger.

(B) It's already late. Ik ga maar eens naar de supermarkt.

Muysken (2000) maakt daarnaast onderscheid tussen *insertion* en *alternation*. Insertion is het gebruiken van lexicale items of een geheel zinsdeel van taal 1 in de structuur van taal 2.

Alternation is switchen tussen de structuren van twee talen (Bahtina-Jantsikene, 2013, p.62).

Blom en Gumpertz (1972) maken daarnaast nog onderscheid tussen situationele en metaforische codewisseling. Situationele codewisseling is het gebruik van een taal om rechten en plichten van de gesprekspartners te definiëren. Een voorbeeld hiervan is een docent die les geeft in de standaard of officiële taal, maar die wanneer hij een open discussie aan wil zetten, overschakelt naar het lokale dialect. Bij metaforische codewisseling gaat het om vaste regels voor wat betreft welke taal in welke situatie gebruikt wordt. Er wordt dan geswitcht wanneer in een situatie een onderwerp besproken wordt die normaliter enkel in een andere situatie (taal) voor zou komen, bijvoorbeeld zakenmannen (normaliter formeel taalgebruik) die over familie praten (informeel taalgebruik). Blom en Gumperz (1972) stellen dus dat codewisseling niet slechts om het gebruik van een andere taal gaat, maar ook om de manier waarop taal wordt gebruikt, zoals het verschil tussen formeel en informeel. Bij metaforische codewisseling wordt de tweevoudige relatie van de gesprekspartners aangekaart (Blom & Gumperz, 1972).

Codewisseling kan dus gezien worden als 'normaal' (Heller, 1988) en het is een wijdverspreid fenomeen in meertalige gemeenschappen (Backus, Marácz & ten Thije, 2011). In tabel 2 wordt weergegeven in welke situaties codewisseling naar voren kan komen. Deze

situaties zijn gebaseerd op de resultaten die Klimpfinger (2007) en Baredo Munhoa (2000) vonden in hun onderzoeken naar codewisseling.

Tabel 2. In welke situaties komt codewisseling voor?

Situatie	Toelichting
Een specifiek persoon aanspreken	In ELF-communicatie wordt regelmatig een gesprekspartner aangesproken in de moedertaal wanneer het om één op één communicatie gaat die niet van toepassing is op de gehele groep (Klimpfinger, 2007).
Bij gebrek aan vocabulaire	Wanneer men het woord niet weet in de dominante taal kan codewisseling gebruikt worden om beroep te doen op de vocabulaire kennis in andere talen (Klimpfinger, 2007; Baredo Munhoa, 2000). Deze vorm van codewisseling wordt vaak vooraf gegaan door pauzes en getwijfel (Baredo Munhoa, 2000). Dit is dus een voorbeeld van het gebruik van codewisseling wegens gebrek aan vocabulaire.
Bij bepaalde thema's of gespreksonderwerpen	Baredo Munhoa (2000) geeft het voorbeeld van een gesprek in Baskenland over accountancy, waarbij bij bepaalde terminologie in het Spaans wordt gebruikt, omdat dit de taal is waarin de gesprekspartners over het betreffende thema onderwijs hebben gehad en waarmee zij dagelijks werken. Ook Klimpfinger (2007) noemt dit een <i>trigger</i> voor codewisseling. Uit zijn data bleek dat bij het noemen van bepaalde termen in een andere taal deze vrijwel altijd werden vertaald naar het Engels. Dit weerlegt de stelling dat codewisseling (slechts) het resultaat is van gebrek aan vocabulaire.
Bij bepaalde slang	In sommige gevallen wordt slang uit de andere taal gebruikt, omdat deze beter aansluit bij het gesprek of omdat het in de dominante taal aan dergelijke slang ontbreekt (Baredo Munhoa, 2000).
Quotes	In gesprekken met Baskisch als dominante taal werden eerdere gesprekken die in het Spaans plaats hadden gevonden in het Spaans herhaald en niet vertaald naar het Baskisch

	(Baredo Munhoa, 2000).
Negativiteit	Uit het onderzoek van Baredo Munhoa (2000) bleek dat regelmatig een andere taal werd gebruikt om negatieve informatie af te zwakken omdat het woord in de andere taal een minder sterke lading had.

Eén van de verklaringen die gegeven wordt voor het gebruik van codewisseling is het gebrek aan vocabulaire in een bepaalde taal (Heredia & Altarria, 2001), maar er bestaat veel kritiek op deze verklaring. Ten eerste wordt er geen rekening gehouden met het “op-het-puntje-van-mijn-tong-fenomeen”, waarbij een spreker niet op het woord kan komen in een bepaalde taal, maar het woord wel degelijk kent (Heredia & Altarria, 2001, p.165). In dit geval is er dus geen sprake van gebrek aan vocabulaire, maar is het omwille van snelheid logisch om het woord in een andere taal te zeggen om de vloeiendheid van het gesprek niet teniet te doen (Heredia & Altarria, 2001). Ten tweede wordt met bovengenoemde theorie geen verklaring gegeven voor het feit dat er bij codewisseling rekening wordt gehouden met grammaticale structuur (Heredia & Altarria, 2001). Bij bijvoorbeeld Spaans-Engelse codewisseling wordt rekening gehouden met de grammaticale structuren van de twee talen. In het Spaans staat het bijvoeglijk naamwoord achter het zelfstandig naamwoord waar het bij hoort, terwijl het in het Engels ervoor staat. Het is dus grammaticaal incorrect om te zeggen “I see the verde car”. Hier wordt rekening mee gehouden door meertaligen wanneer zij gebruik maken van codewisseling (Heredia & Altarria, 2001). Ook het onderzoek van Poplack (1980) toont aan dat bij codewisseling wel degelijk rekening wordt gehouden met de grammaticale structuur van de talen in kwestie. Hij noemt dit de ‘*equivalence constraint*’. Hij stelt dat het geen gebrek aan taalvaardigheid is, maar juist aantoont dat een spreker volledig tweetalig is (Poplack, 1980). Hier zal later in deze paragraaf op terug gekomen worden. Tot slot wordt taalniveau meestal gemeten aan de hand van geschreven vaardigheden, terwijl bij codewisseling juist het niveau voor wat betreft de gesproken taal van belang is (Heredia &

Altarria, 2001). Een Spaanstalige migrant woonachtig in de Verenigde Staten kan bijvoorbeeld volledig tweetalig zijn in gesproken Spaans en Engels, maar hoger scoren op schriftelijke vaardigheden in het Engels ten gevolge van Engelstalig onderwijs.

Bij codewisseling wordt dus (onbewust) rekening gehouden met de grammaticale structuur van de betreffende talen (Poplack, 1980; Heredia & Altarria, 2001; Baredo Munhoa, 2000). Codewisseling gaat gepaard met enkele linguïstische beperkingen die bepalen of codewisseling als acceptabel wordt geacht door de tweetalige gemeenschap (Baredo Munhoa, 2000; Poplack, 1980) De eerste is de *'equivalence constraint'* (Poplack, 1980). Deze beperking houdt in dat codewisseling waarbij de syntactische en grammaticale regels van beide talen niet geschonden worden acceptabel is en dus als correct wordt beschouwd. Het gebruik van codewisseling wordt dus beperkt doordat het aan de grammaticale structuur van beide talen moet voldoen. Een voorbeeld van codewisseling waarbij deze regel niet geschonden wordt is voorbeeld 1C:

(1) A. I told him that so that he would bring it fast.

B. Le dije eso pa que la trajera ligero.

C. I told him that pa que la trajera ligero.

(2) El MAN que CAME ayer WANTS JOHN comprar A CAR nuevo.

The man who came yesterday wants John to buy a new car.

In voorbeeld 1C wordt dus noch de grammaticale structuur van het Engels, noch die van het Spaans geschonden. Volgens Poplack (1980) is de kans groter om codewisseling tegen te komen die aan deze beperking voldoet. Voorbeeld 2 is een voorbeeld van codewisseling waarbij de grammaticale structuur van het Spaans geschonden wordt door het Engels. Deze, door Poplack (1980) verzonnen uiting, is volgens de auteur niet gebruikelijk.

Volgens de tweede theorie, de *'free morpheme constraint'*, mag er van taal gewisseld worden zolang er geen sprake is van codewisseling tussen gebonden morfemen (Poplack, 1980, p.586). Poplack (1980) geeft de volgende voorbeelden om de vrijemorfeembeperving uit te leggen:

(3) Una buena excuse.

A good excuse.

(4) EAT-iendo

Bij voorbeeld 3 is geen sprake van codewisseling tussen gebonden morfemen, waardoor de uiting als acceptabel kan worden beschouwd. Bij het laatste voorbeeld (4) wordt de Engelse stam (eat) met de Spaanse uitgang (-iendo) verbonden; Er vindt codewisseling tussen gebonden morfemen plaats, waardoor de vrijemorfeembeperving geschonden wordt. Poplack (1980) stelt dat dergelijke items *"have not been attested in this or any other study of code-switching to my knowledge"* (p. 586).

Codewisseling Arubanen

Er is reeds onderzoek gedaan naar codewisselingsgedrag onder Arubanen. Uit de betreffende masterscriptie bleek dat Arubanen in tal van situaties gebruik maken van codewisseling (Fun, 2014). In het onderzoek van Fun (2014) werd een corpus van enkele internetpagina's geanalyseerd, waarna de conclusie werd getrokken dat codewisseling een veelvoorkomend fenomeen is onder Arubanen bij geschreven, online communicatie. Daarnaast voerde zij een experiment uit waarbij plaatjes zonder tekst over verschillende onderwerpen in Facebookgroepen werden geplaatst. De onderwerpen waren formeel (politiek, onderwijs en religie) of informeel (familie, entertainment en gemeenschap) om na te gaan of hier verschil

tussen zat voor wat betreft het gebruik van codewisseling. Codewisseling werd veelvuldig teruggevonden bij alle onderwerpen. Er werd echter geen verschil gevonden in het gebruik van codewisseling tussen formele en informele onderwerpen. Wel was er verschil met betrekking tot de keuze van de taal bij de verschillende onderwerpen. In totaal werden de meeste reacties in het Engels geplaatst, maar ook andere talen werden veel gebruikt. Zo werden bij de onderwerpen “familie” en “onderwijs” de meeste reacties in het Papiaments geplaatst en werd ruim 25% van de reacties bij het onderwerp “politiek” in het Nederlands geplaatst.

Muysken, Kook en Vedder (1996) onderzochten codewisseling in Papiaments en Nederlands in communicatie van Antilliaanse migranten in Nederland met hun kinderen. Moeders werden gevraagd om hun kinderen verhaaltjes voor te lezen uit plaatjesboeken. Uit hun onderzoek bleek dat codewisseling bij deze groep een veelvoorkomend fenomeen is. Codewisseling kwam met name voor wanneer Papiaments de dominante taal was. Er werd bij de gevonden codewisseling gebruik gemaakt van Nederlandse woorden door middel van insertie. De onderzoekers denken dat de gebruikte Nederlandse woorden voor de kinderen als Papiaments kunnen worden beschouwd en hierdoor bij de volgende generatie als leenwoorden kunnen worden overgenomen.

Er is nog niet onderzocht in hoeverre codewisseling voorkomt in gesproken taal bij jongeren in een meertalige in plaats van een tweetalige setting. Met dit onderzoek wordt getracht een begin te maken met onderzoek naar gedrag voor wat betreft meertaligheid en codewisseling onder Arubaanse jongeren in meertalige situaties. Als onderzoeksdata worden informele gesprekken gebruikt. In de volgende paragraaf zal deze vorm van onderzoeksdata verder toegelicht worden om het kader waarin dit onderzoek plaatsvindt helder te maken.

Gespreksopnamen als onderzoeksdata

Dit onderzoek valt binnen de etnografie van de communicatie, waarin communicatieve gebeurtenissen geanalyseerd worden als culturele gebeurtenissen die gebonden zijn aan normen en waarden die niet universeel zijn en kunnen variëren per culturele groep (Houtkoop & Koole, 2000, p.115). In dit onderzoek is onder andere gebruik gemaakt van conversatie-analyse.

Conversatie-analyse is ontstaan bij Sacks (1992) die begon met het studeren van gesproken taal. Taal in gebruik is immers de beste data om inzicht te krijgen in de manieren waarop gesprekspartners interactie hebben en betekenis geven aan hun sociale wereld (Brandt & Mortsensen, 2016). Conversatie-analyse kan worden gedefinieerd als “*the study of the organisation of social interaction*” (Brand & Mortsensen, 2016, p.4), waarbij het het doel is om de manieren waarop gesprekspartners betekenis creëren en hun sociale doelen verwezenlijken bloot te leggen (Brandt & Mortsensen, 2016). Conversatie-analyse heeft raakvlakken met verschillende vakgebieden zoals taalkunde, toegepaste taalkunde, onderwijskunde, antropologie en sociale psychologie.

Niet alleen taal *an sich* wordt geanalyseerd binnen het onderzoeksveld, maar men is geïnteresseerd in de sociale acties die uitgevoerd worden door middel van taal. Er wordt dus gekeken hoe gesprekspartners elkaar begrijpen en gezamenlijk betekenis geven aan hun interactie. Dit is in het bijzonder interessant in meertalige situaties waarin participanten ervoor kunnen kiezen om een bepaalde taal te spreken of juist om een bepaalde taal niet te spreken. Onder andere door middel van codewisseling creëren gesprekspartners gezamenlijk betekenis. Bij conversatie-analyse wordt er getracht een referentiekader in kaart te brengen door op elkaar volgende en aan elkaar gerelateerde beurtten van verschillende deelnemers en de relatie tussen de verschillende gespreksbijdragen te analyseren (Houtkoop & Koole, 2000). In dit

onderzoek wordt de analyse echter beperkt tot de uitingen van de gesprekspartners. Op deze manier kan het gebruik van meertaligheidsmodi in kaart worden gebracht. Het doel van dit onderzoek is namelijk inzicht te geven in de manier waarop Arubaanse studenten in Nederland omgaan met meertaligheid en hoe deze talige vormen tot uiting gebracht worden.

Binnen conversatie-analyse wordt dus gesproken taal onderzocht. Een belangrijk aspect van conversatie-analyse is het gegeven dat de organisatie van interactie in een natuurlijke, niet-experimentele setting geanalyseerd wordt (Brandt & Mortsensen, 2016). Er wordt gewerkt met audio- en/of video opnamen van deze natuurlijke interactie. Een vorm van natuurlijke sociale interactie die bestudeerd kan worden binnen conversatie-analyse is het tafelgesprek. Tafelgesprekken zijn een informeel en spontaan discours genre (Keppler, 1994: in Messelink & Ten Thije, 2012) en de respondenten hebben geen beperkingen met betrekking tot thema, turn taking, taal en modaliteit (Wilton, 2009: in Messelink & Ten Thije, 2012). In dit onderzoek wordt dan ook dergelijke interactie geanalyseerd. Er wordt gebruik gemaakt van opnames van tafelgesprekken in natuurlijke, niet-experimentele setting. Op deze manier is het materiaal een realistische benadering van de werkelijkheid. In het volgende hoofdstuk wordt de exacte methode van dit onderzoek besproken.

H4. Methode

Kwalitatieve onderzoeksmethoden

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van kwalitatieve onderzoeksmethoden. De onderzoeker gebruikte een emic-perspectief om de onderzoeksvraag te beantwoorden. Bij een emic perspectief gaat de onderzoeker om met de gebruiken en de cultuur van de te bestuderen groep als een “*native*” (Agar, 1986). Ondanks het feit dat de onderzoeker geen deel uitmaakt van de doelgroep, zij is namelijk Nederlands en niet Arubaans, behoort zij wel tot de authentieke situatie waarin de doelgroep bestudeerd werd, namelijk vriendengroepen bestaande uit Arubaanse studenten en studenten met een andere afkomst, waaronder de Nederlandse. Daarnaast was het logisch om te kiezen voor een emic perspectief, aangezien de onderzoeker wegens persoonlijke relaties met de doelgroep zich niet als buitenstaander op kon stellen. Dit onderzoek is, evenals vele andere kwalitatieve onderzoeksmethoden (Geerdink, 2008), uitgevoerd vanuit de gedachte dat mensen en hun gedrag de sociale werkelijkheid bepalen.

Voor de analyse van de gespreksopnamen werd zoals reeds besproken is in het theoretisch kader onder andere gebruik gemaakt van conversatie-analyse. Door middel van conversatie-analyse konden de communicatie en de meertaligheid van de participanten bestudeerd worden. Met het doel van dit onderzoek in het achterhoofd, namelijk het in kaart brengen van meertaligheid onder Arubanen in informele, gesproken communicatie, was de keuze voor conversatie-analyse logisch. Het is waardevol om bij het bestuderen van communicatie gebruik te maken van authentieke communicatie om de werkelijkheid zo goed mogelijk te kunnen benaderen. Met name wanneer het gaat om het gebruik van meertaligheidsmodi is het belangrijk dat deze in een natuurlijke, authentieke situatie naar voren komen. Het is anders niet mogelijk om inzicht te krijgen in de situaties waarin deze

gebruikt worden. Meertaligheidsmodi, zoals codewisseling, kunnen namelijk niet geforceerd worden. Het is echter belangrijk om rekening te houden dat het bij conversatie-analyse gaat om de interpretatie van de onderzoeker, waarbij misinterpretatie een heikel punt kan zijn. Om die reden zijn er in dit onderzoek meerdere methoden gebruikt om de interpretatie van de data zo goed mogelijk te onderbouwen.

Voor dit onderzoek is, naast conversatie-analyse, gebruik gemaakt van participerende observatie. Participerende observatie is een methode die veel in etnografisch onderzoek wordt gebruikt (Dörnyei, 2007) en kan worden omschreven als “*a method in which a researcher takes part in the daily activities, rituals, interactions and events of a group of people as one of the means of learning the explicit and tacit aspects of their life routines and their culture*” (Dewalt & Dewalt, 2010, p.1). De keuze tussen een participerende of een observerende rol hangt onder andere af van de mate waarin de onderzoeker geaccepteerd wordt door de te onderzoeken groep (Boeije, 2010). De onderzoeker maakte al voor aanvang van het onderzoek deel uit van (een deel van) de doelgroep, waardoor de keuze voor participerende observatie een logische keuze was. Op deze manier kon namelijk informatie gewonnen worden, omdat de respondenten de onderzoeker vertrouwden en zich bij haar op hun gemak voelden. Daarnaast kon door participerende observatie de data geanalyseerd en geïnterpreteerd worden op een manier die anders niet mogelijk zou zijn. (Wilton, 2009: in Messelink & Ten Thije, 2012).

Voor de interpretatie van de gespreksopnamen is onder andere gebruik gemaakt van *field notes* ofwel aantekeningen die werden gemaakt tijdens omgang met de participanten buiten de gespreksopnamen om. Bij participerende observaties, en veldwerk in het algemeen, is het immers noodzakelijk om observaties en aantekeningen bij te houden (Boeije, 2010). Op deze manier kunnen de uitingen van de participanten beter geïnterpreteerd worden, aangezien

de onderzoeker over waardevolle achtergrondkennis beschikte. Deze aantekeningen zijn gemaakt tijdens persoonlijke gesprekken met de participanten, onder andere na afloop van de opnames en tijdens de Arubadag, een evenement waar de onderzoeker met haar Arubaanse vrienden naartoe ging. Bij het maken van de aantekeningen werden de richtlijnen voor etnografische aantekeningen van Spradley (1980: in Boeije, 2010) aangehouden: 1) Identificatie: Wie zegt wat?, 2) Schrijf letterlijk uit wat er gezegd wordt, 3) Maak concrete en geen abstracte aantekeningen.

Om de tafelgesprekken te interpreteren is tevens gekozen om gebruik te maken van taalbiografieën. Taalbiografieën kunnen inzicht geven in waarom welke taal op welk moment gebruikt wordt. De participanten kregen na afloop van de opnames de vraag enkele vragen te beantwoorden met betrekking tot hun niveau voor wat betreft de verschillende talen die zij beheersen. Daarnaast werd hen gevraagd waar zij de talen hebben geleerd en welke talen zij spreken in verschillende situaties en hoe frequent zij gebruik maken van de betreffende talen. De taalbiografieën kunnen meer inzicht geven in de meertalige identiteit van de participanten en kunnen bijdragen aan de interpretatie van de gespreksopnames. Met behulp van de taalbiografieën kan namelijk begrepen worden waarom een participant in een dergelijke situatie gebruik maakt van een bepaalde taal. Dit geldt uiteraard niet slechts op individueel niveau, maar ook op groepsniveau. Wanneer bekend is over welke talige competenties de gesprekspartners beschikken, kan een beeld worden gevormd van de motieven (taalvaardigheid) om van een bepaalde taal gebruik te maken of juist niet. De uitkomsten van de taalbiografieën zijn terug te vinden onder het kopje “respondenten” van dit hoofdstuk. De exacte vragen zijn te vinden in Bijlage 1.

De onderzoeker heeft daarnaast enkele keren vragen teruggekoppeld aan de participanten van het onderzoek. Naar aanleiding van enkele fenomenen die zij tegenkwam in

de data, werd de betreffende participanten om hun mening of inzichten gevraagd met betrekking tot thema's die vragen oproepen bij de onderzoeker. Deze momenten van terugkoppeling met de participanten worden bij de betreffende fenomenen besproken in de resultaten. Tevens zijn de complete aantekeningen hiervan te vinden in Bijlage 3.

Respondenten

De respondenten bestaan uit 14 Arubaanse studenten tussen de 20 en 29 jaar en 3 niet-Arubaanse studenten. Een voorwaarde voor deelname van de Arubaanse studenten aan de gesprekken was dat zij minstens een half jaar in Nederland woonden en het merendeel van hun leven op Aruba hebben gewoond. Alle respondenten zijn naar Nederland verhuisd in verband met vervolgonderwijs. Informatie over leeftijd, studie, tijd in Nederland en de talige vaardigheden van de Arubaanse participanten is terug te vinden in tabel 3. Informatie met betrekking tot leeftijd, studie, nationaliteit en talige vaardigheden van de niet-Arubaanse participanten staan in tabel 4.

Tabel 3. Informatie over de Arubaanse participanten (EN = Engels, SP = Spaans, NL = Nederlands, PP = Papiaments, PO = Portugees, MT = Moedertaal, lu = luisteren, sp = spreken)

Participant	Leeftijd	Studie	Tijd in Nederland	Talige competenties
Av1	22	Spaanse taal & cultuur (WO bachelor)	3,5 jaar	EN (MT) SP (MT) NL (lu en sp: goed) PP (MT)
Av2	23	Biologiedocent (HBO)	3,5 jaar	NL (lu: goed, sp: goed) EN (lu: vloeiend, sp: vloeiend) SP (lu: redelijk, sp: basis) PP (MT)
Av3	22	Tweedegraads leraar Spaans (HBO)	1,5 jaar	NL (lu: vloeiend, sp: goed) EN (lu: vloeiend, sp: vloeiend) SP (MT) PP (lu: vloeiend, sp:

				vloeiend)
Av4	22	Leraar Engels (HBO)	3,5 jaar	NL (lu: vloeiend, sp: goed) EN (lu: vloeiend, sp: vloeiend) SP (lu: goed, sp: basis) PP (MT)
Av5	27	Natuurwetenschappen (WO master)	10 jaar	NL (lu: vloeiend, sp: goed/vloeiend) EN (lu: vloeiend, sp: vloeiend) SP (lu: redelijk, sp: basis/redelijk) PP (MT)
Av6	20	Geneeskunde (WO bachelor)		NL (lu en sp: vloeiend) EN (lu en sp: vloeiend) SP (lu: goed, sp: redelijk) PP (MT)
Am1	22	Mechatronics (HBO)	3,5 jaar	NL (lu: vloeiend, sp: goed) EN (lu en sp: vloeiend) SP (MT) PP (MT) PO (lu: vloeiend, sp: goed)
Am2	22	Applied Science (HBO)	4,5 jaar	NL (lu: goed, sp: goed) EN (lu: vloeiend, sp: vloeiend) SP (MT) PP (MT)
Am3	21	Communicatie- en Informatiewetenschappen met Spaans (WO bachelor)	2,5 jaar	NL (MT) EN (lu en sp: vloeiend) SP (lu: goed, sp: redelijk) PP (MT)
Am4	27	Geneeskunde (WO bachelor)	9 jaar	NL (lu: vloeiend, sp: vloeiend) EN (lu: vloeiend, sp: vloeiend) SP (lu: vloeiend, sp: redelijk) PP (MT) PO (lu: redelijk, sp: basis)
Am5	29	Geneeskunde (WO bachelor)	10 jaar	NL (lu en sp: vloeiend) EN (lu: vloeiend, sp: goed) SP (lu: vloeiend, sp: redelijk)

				PP (MT)
Am6	23	ICT & Software Engineer (HBO)	3 jaar	NL (lu: goed, sp: redelijk) EN (lu: vloeiend, sp: vloeiend) SP (lu: redelijk, sp: basis) PP (MT)
Am7	22	ICT & Software Engineering (HBO)	3 jaar	NL (lu: goed, sp: goed) EN (lu: vloeiend, sp: vloeiend) SP (lu: goed, sp: onbekend) PP (MT)

Tabel 4. Informatie over de niet-Arubaanse participanten (EN = Engels, SP = Spaans, NL = Nederlands, PP = Papiaments, FR = Frans, FA = Farsi, MT = Moedertaal, lu = luisteren, sp = spreken)

Participant	Leeftijd	Studie	Nationaliteit	Talige competenties
Nv1	22	Interculturele Communicatie (WO master)	Nederlandse	NL (MT) SP (lu: vloeiend, sp: vloeiend) EN (lu: vloeiend, sp: goed/vloeiend) FR (lu: goed, sp: redelijk)
Nm1	27	Geneeskunde (WO bachelor)	Nederlands (in Iran geboren)	NL (MT) FA (lu: vloeiend, sp: vloeiend) EN (lu: vloeiend, sp: vloeiend)
Em1	25	ICT and Computer Science (HBO)	Engels	EN (MT) FR (lu: goed, sp: goed)

De gespreksopnamen

In totaal zijn vijf tafelgesprekken gefilmd. Bij drie opnames was de onderzoeker zelf aanwezig. Om te zorgen dat haar aanwezigheid geen invloed uitoefende op de resultaten van dit onderzoek is ervoor gekozen om, naast de drie opnames waar zij aan deelnam, nog twee

opnames uit te voeren zonder dat zij hierbij aanwezig was. In onderstaand schema is te zien bij welke opnames de onderzoeker (Nv1) aanwezig was.

Alle opnamen vonden plaats in huiselijke setting, dat wil zeggen bij een van de respondenten thuis. De gesprekken vonden op een manier plaats, zoals dit buiten het onderzoek om ook gebeurde, om zo de spontaniteit en natuurlijkheid van de gesprekken te waarborgen. Voorafgaand aan de tafelgesprekken werd de respondenten kort uitgelegd dat er onderzoek werd gedaan naar taalgebruik onder Arubanen en dat het onderzoeksmateriaal bestond uit natuurlijke tafelgesprekken. Er werd de respondenten verzocht de camera zoveel mogelijk te negeren.

De gesprekken zijn gefilmd met het programma Photo Booth op de MacBook Air en er zijn tevens geluidsopnames gemaakt met het programma “Audio recorder” op een Samsung tablet.

De duur van de opnames varieerde tussen 39 en 136 minuten. In onderstaande tabel zijn de totale duur van alle opnames en de aanwezige gesprekspartners te zien.

Tabel 5. Tijdsduur van en deelnemers aan de opnamen.

	Opname 1	Opname 2	Opname 3	Opname 4	Opname 5
Duur	1 uur 24 minuten	2 uur 16 minuten	1 uur 14 minuten	1 uur 49 minuten	39 minuten
Aanwezige proefpersonen	Av1 Av2 Am1 Am2 Nv1	Av3 Am1 Am3 Nv1	Av4 Av5 Nv1	Am4 Am5 Av6 Nm1	Am6 Am7 Em1

Transcriberen

Om de data te kunnen interpreteren zijn de opnamen getranscribeerd. Het is van belang in het achterhoofd te houden dat transcriberen altijd door de onderzoeker beïnvloed wordt. Een

transcript is reeds een interpretatie van de onderzoeker (Dörnyei, 2007). De onderzoeker bepaalt namelijk welke fragmenten getranscribeerd worden en met welke precisie en nuances de gesprekken op papier worden gezet. Daarnaast is het zo dat zelfs wanneer de kleinste details in het transcript weergegeven worden, “*it will never capture the reality of the recorded situation*” (Dörnyei, 2007, p. 246).

De onderzoeker heeft enkel de fragmenten getranscribeerd waarin sprake is van meertalige fenomenen, zoals codewisseling en LaRa. Een nadeel van het gedeeltelijk transcriberen van de data is dat er in een vroeg stadium gekozen moet worden wat belangrijk is en wat niet (Dörnyei, 2007). Om te voorkomen dat dingen over het hoofd werden gezien, zijn alle opnames meerdere keren beluisterd. In totaal zijn er 66 zowel korte als lange fragmenten en 26 losse zinnen getranscribeerd en gebruikt bij de analyse. Bij het transcriberen zijn de conventies voor transcriberen van Hua (2014) en het VOICE-corpus (2007). Er is gekozen om niet al deze conventies te volgen, aangezien niet alle details noodzakelijk zijn bij het type analyse wat in dit onderzoek wordt gedaan. Er wordt namelijk geen interactieanalyse gedaan, waarbij alle vormen van interactie tot in detail worden bekeken, maar er wordt gekeken naar het fenomeen codewisseling en andere meertaligheidsmodi en hoe deze zich uiten onder Arubaanse studenten in Nederland. Er wordt dus gekeken naar het talige, en niet naar het interactieve aspect van codewisseling. De gebruikte conventies zijn in het tabel 6 te zien.

Tabel 6. De gebruikte conventies voor de transcripties gebaseerd op Hua (2014) en het VOICE-corpus (2007)

Korte pauzes	(,) geeft een korte pauze weer
Langere pauzes	Bij langere pauzes wordt het aantal seconden tussen de haakjes weergegeven. Bijvoorbeeld: (3) bij een pauze van 3 seconden

Overlap	Bij overlap wordt gebruik gemaakt van deze haakjes []. In het voorbeeld hieronder worden “want dat” en “ja” tegelijk gezegd. S1: Ik heb zin in ijs, [want dat] vind ik lekker S2: [Ja]
Gelach	Gelach wordt als volgt aangegeven: @, waarbij iedere @ een “HA” voorstelt. Wanneer het hele gezelschap lacht, wordt dit aangegeven met “Iedereen: @@@”
Nadruk	Woorden waar nadruk op wordt gelegd worden onderstreept weergegeven
Non-verbale handelingen	Non-verbale handelingen worden op de volgende manier aangeduid: (schudt hoofd)
Contextuele gebeurtenissen	Wanneer er een contextuele gebeurtenis plaatsvindt, wordt dat op deze manier aangegeven: {iemand komt binnen}

Dataverwerking

Om de gespreksopnamen te verwerken is gebruik gemaakt van een gefaseerde verwerking. Tijdens de eerste fase, nadat de gespreksopnamen waren geselecteerd en getranscribeerd, werd de data gecodeerd. De transcripten werden meerdere malen gelezen en aan het thema gerelateerde punten werden gehighlight. Vervolgens werden deze relevante, gemarkeerde fragmenten in een Excelbestand bijgehouden, waarin de onderzoeker alle talige fenomenen die haar opvielen een label gaf. Vervolgens werden deze talige fenomenen in de tweede fase gegroepeerd op basis van vergelijkbare concepten en content. Dit proces werd meerdere keren herhaald. De transcripten werden dus meerdere malen herlezen na het vinden van

overkoepelende thema's. Op deze manier werd getracht te voorkomen dat gegevens over het hoofd werden gezien. Het resultaat van deze fase is terug te vinden in hoofdstuk 5 "Analyse".

Betrouwbaarheid en validiteit

Tijdens dit onderzoek zijn informele gesprekken van Arubaanse studenten in Nederland gefilmd. De gebruikte data geven een zeer sterke benadering van de realiteit. De setting waarin de opnames zijn gemaakt was overeenkomstig de werkelijkheid en ontspannen. Ook de aanwezigheid van de onderzoeker bij drie van de vijf gesprekken was een realistische factor. De aanwezigheid van de laptop (camera) werd over het algemeen na de eerste paar minuten vrijwel vergeten. Af en toe herinnerden respondenten zich dat er gefilmd werd, maar uitspraken als "*Oh god I forgot about the camera and I've been really like shaking my body (Av1, opname 1)*" en "*oh my god I can't believe I said that on camera (Av4, opname 3)*", die frequent voorkwamen in de opnames, tonen aan dat men gedurende een bepaalde tijdsduur vergeten was dat er een opname werd gemaakt.

Het is tot slot belangrijk om rekening te houden met het feit dat zowel de keuze wat betreft de gebruikte fragmenten als de analyse van de betreffende fragmenten het resultaat is van interpretatie van de onderzoeker. Hierbij maakte zij, naast de reeds besproken methoden, gebruik van haar kennis van de participanten. Ook kon zij door middel van de taalbiografieën en de participerende observatie een context schetsen om de data te kunnen interpreteren.

H5. Analyse

In dit hoofdstuk worden de talige fenomenen die in de gesprekken voorkomen besproken. De labels die aan de rauwe data (transcripten) zijn gekoppeld worden in dit hoofdstuk ondergebracht in overkoepelende concepten en thema's. Daarnaast worden de gevonden resultaten gelinkt aan de literatuur.

In de data kwamen verschillende (meer)talige fenomenen naar voren. Deze zullen allen in dit hoofdstuk besproken worden. Echter zal de meeste aandacht gericht worden op het gebruik van codewisseling, aangezien dit verreweg de meest opvallende talige vorm was die de onderzoeker in de data is tegengekomen.

LaRa

Tijdens opname 1 kwam 11 keer het gebruik van LaRa door Am3 naar voren. In deze situaties reageerde Am3 in het Engels of in het Nederlands op een gesprek dat in het Spaans werd gevoerd. Fragment 1 is een voorbeeld van het gebruik van LaRa in de data. In het fragment gaat het om een reactie in het Engels door Am3 op een uiting in het Spaans.

Fragment 1. Opname 2, thema: Geloof

Av3	Quién reza? <i>Vertaling: Wie bidt er?</i>
Nv1	Yo no <i>Vertaling: Ik niet</i>
Am3	I am atheist
Am1	Sí eres atehist? <i>Vertaling: Ja, ben je atehist?</i>
Am3	Yes

In bovenstaand voorbeeld wordt er door Am3 in het Engels geantwoord op een uiting in het Spaans. Als we naar de taalbiografie van Am3 kijken, blijkt hieruit dat hij zijn Engelse en

Nederlandse taalvaardigheid als “vloeiend” beoordeelt, maar zijn Spaanse taalvaardigheid als “redelijk”. Het niveau Spaans van Am3 is goed genoeg om het gesprek in het Spaans te kunnen volgen. Het feit dat hij inhoudelijk logische antwoorden geeft die bijdragen aan het gesprek geeft aan dat hij de boodschap in het Spaans begrepen heeft. Uit zijn taalbiografie blijkt ook dat hij zijn Spaans niveau wat betreft luisteren ook als “goed” beoordeelt. Zoals eerder gesteld schat hij zijn actieve taalniveau (spreekvaardigheid) voor Engels en Nederlands als “vloeiend” in, maar voor Spaans als “redelijk”. Dit kan verklaren waarom hij wat betreft actieve communicatie de voorkeur geeft aan Engels of Nederlands in plaats van aan Spaans. Hij antwoordt dus niet in zijn moedertaal, het Papiaments, maar in zijn respectievelijk tweede en derde taal. Dit zou kunnen komen door het feit dat er een gesprekspartner aanwezig is die geen Papiaments spreekt (Nv1). Dat Am3 de gesprekken in het Spaans begrijpt, geeft hij later zelf ook aan in het gesprek:

Fragment 2. Opname 2, thema: Spaans

Nv1	Je snapt wel alles van het Spaans toch?
Am3	(Knikt ja) Dat verbaast me wel. Dat was eerst niet zo. Het was eerst gewoon blablablabla

Enkel in opname 1 is het gebruik van LaRa teruggevonden. Dit zou kunnen omdat in de andere gesprekken de meest gebruikte taal telkens een taal was die alle gesprekspartners vloeiend beheersen. Ze konden dus zonder proberen in de hoofdtaal van het gesprek antwoorden. Dat er voor Spaans als hoofdtaal in opname 2 is gekozen in plaats van voor een taal die alle aanwezigen vloeiend spreken, zoals het Engels, ligt er waarschijnlijk aan dat het Spaans de moedertaal is van ten minste twee van de gesprekspartners. Daarnaast spreekt ook Nv1 vloeiend Spaans en zijn de gesprekspartners ervan op de hoogte dat Am3 het Spaans volledig begrijpt.

ELF

In alle opnames kwam het gebruik van Engels als Lingua Franca (ELF) op zekere wijze terug. In opname 1 was de hoofdtal van het gesprek het Spaans, maar een deel van de gesprekken werd in het Engels gevoerd. In opname 3 en 5 vond vrijwel het gehele gesprek plaats in het Engels, met uitzondering van een aantal codewisselingen. Deze zullen verder toegelicht worden in de paragraaf over codewisseling. In opname 2 en 4 kwam het gebruik van Engels ook voor, maar dan in de vorm van codewisseling. Er werd naar het Engels gewisseld. Ook dit zal in de paragraaf over codewisseling besproken worden. De reden dat er in bovengenoemde gesprekken Engels werd gesproken valt te herleiden uit de taalbiografieën.

In opname 3 was het niet mogelijk om Papiaments te praten, aangezien Nv1 geen Papiaments spreekt. Ook Spaans was geen optie, aangezien zowel Av4 en Av5 dit niet vloeiend spreken. Nederlands zou een mogelijkheid zijn geweest, maar het totaal aantal gesprekspartners dat vloeiend Engels spreekt was hoger dan het aantal dat Nederlands op een dergelijk niveau beheerst. In opname 5 lag het iets anders. Am6 en Am7 zijn allebei meertalig, maar hun gesprekspartner, Em1, beheerste enkel de Engelse en de Franse taal. Aangezien zowel Am6 en Am7 geen kennis van de Franse taal hebben, was het gebruik van Engels een logische keuze. Het gebruik van Engels in dit gesprek was geen zuiver voorbeeld van ELF, aangezien het Engels de moedertaal is van Em1.

Ook in opname 1 werd gebruik gemaakt van ELF. Het grootste deel van de gesprekken in opname 1 vond plaats in het Spaans. Een deel werd echter ook in het Engels gevoerd, omdat een van de gesprekspartners, Av2, de Spaanse taal niet vloeiend spreekt. Alle andere participanten beheersen het Spaans of op moedertaalniveau of vloeiend. Aangezien Av2 het Spaans wel redelijk begrijpt, vonden sommige gesprekken in het Spaans plaats, maar werd er na inmenging door Av2 gewisseld naar het Engels. Er was dus geen sprake van LaRa-

communicatie, omdat het gesprek in het Engels werd voortgezet wanneer Av2 bij het gesprek betrokken werd.

Tot slot werd ook in opnamen 2 en 4 het gebruik van ELF teruggevonden. In deze gesprekken was het Engels niet de hoofdtaal van het gesprek, maar werd er door middel van codewisseling gebruik gemaakt van het Engels. In de paragraaf over codewisseling zal dit verder besproken worden. Het is echter wel noemenswaardig om reeds in deze paragraaf over ELF te benoemen dat in opname 4 menigmaal het Engels werd gebruikt in combinatie met humor.

Codewisseling

Codewisseling is de communicatiestrategie die verreweg het meest naar voren kwam in de data. In de gespreksopnames is in totaal 216 keer een vorm van codewisseling teruggevonden. Onderstaande tabel geeft een kwantitatieve weergave van het gebruik van codewisseling in de opnamen.

Tabel 7. Het gebruik van codewisseling in de opnamen.

	Opname 1	Opname 2	Opname 3	Opname 4	Opname 5
Codewisseling	11	135	15	46	10

Om de gevonden resultaten zo goed mogelijk toe te kunnen lichten is dit onderwerp opgedeeld in verschillende tussenkopjes, respectievelijk het verschil in taalgebruik en codewisseling tussen de opnames, intrasententiële codewisseling, intersententiële codewisseling, alignment, foutief vervoegde codewisseling, themagerelateerde codewisseling, humor, een gesprek citeren en metaforische codewisseling.

Vershil in taalgebruik en codewisseling tussen de opnamen

Het gebruik van codewisseling verschilt sterk tussen de opnames. Het aantal keren dat codewisseling in een gesprek voorkomt lijkt met name af te hangen van de dominante taal en het talige repertoire van de gesprekspartners.

In de eerste opname werd relatief weinig gebruik gemaakt van codewisseling. In dit gesprek werden steeds lange stukken in dezelfde taal (Engels en Spaans) gevoerd. Er was weinig sprake van codewisseling binnen deze gesprekken. Er werd dus gedurende langere tijd één taal gesproken, waarna er na een tijdje gewisseld werd naar de andere taal. Dit had met name te maken met de participatie van Av2. Wanneer zij deelnam aan een gesprek, werd het gesprek in het Engels gevoerd. De andere gesprekspartners spreken namelijk allen vloeiend Spaans. Van twee van de gesprekspartners, respectievelijk Am1 en Am2, is het Spaans, evenals het Papiaments, hun moedertaal. Ondanks het feit dat zij vloeiend Engels spreken, is het Spaans nog steeds hun moedertaal, waardoor zij zich hier waarschijnlijk beter in uit kunnen drukken en hierdoor dus overschakelen naar het Spaans of Papiaments wanneer dit mogelijk is. Daarnaast is het voor Nv1 makkelijker om Spaans dan Engels te praten. Om deze redenen lijkt het gesprek over te gaan in het Spaans wanneer Av2 niet bij het betreffende gesprek aanwezig is.

Vooraf in het gesprek waarbij Spaans de dominante taal is (opname 2), wordt veel gebruik gemaakt van *insertion* (Muysken, 2000) van andere talen. Hierbij werden losse woorden uit het Nederlands en Engels in de Spaanse zinsstructuur geplaatst. In opname 2 gold dat precies 100 van de 118 keer dat intrasententiële codewisseling voorkwam in het gesprek er sprake was van insertie van losse woorden. De overige keren werd een zinsdeel in het Nederlands of Engels in de Spaanse zinsstructuur geplaatst. Een enkele keer komt ook een switch naar het Papiaments voor, maar deze taal werd aanzienlijk minder gebruikt in de

gesprekken. Dit kan mogelijk liggen aan het feit dat er een gesprekspartner aanwezig is (Nv1) die het Papiaments niet beheerst.

In de derde opname, waarin vrijwel het gehele tafelgesprek plaatsvond in het Engels, werd aanzienlijk minder gebruik gemaakt van codewisseling dan in opname 2 waar Spaans de voertaal was. De keren dat er gebruik werd gemaakt van codewisseling, was dit, op twee overschakelingen naar Papiaments na, in het Nederlands. Er werden Nederlandse woorden in de Engelse zinsconstructie gevoegd. Tweemaal werd dus ook naar het Papiaments gewijcht. Dit gebeurde in de vorm van intersententiële codewisseling.

In het gesprek waar Nederlands de dominante taal was, respectievelijk opname 4, werd veel gebruik gemaakt van codewisseling naar het Engels. Veel losse woorden werden door middel van insertie in de Nederlandse structuur geplaatst, maar ook werden delen van het gesprek in het Engels gevoerd. Dit gebeurde met name wanneer er sprake was van humor, zoals later in deze paragraaf besproken wordt. Er werd enkel gewijcht naar Papiaments toen de niet-Arubaanse gesprekspartner (Nm1) wegliep om te telefoneren. Toen Nm1 weer terug kwam, werd eerst kort naar het Engels gewijcht en vervolgens werd het gesprek voortgezet in het Nederlands. Ondanks het feit dat de Arubaanse participanten van dit gesprek vloeiend Nederlands spreken, blijft het Papiaments toch hun moedertaal. Waarschijnlijk schakelden zij hierdoor over naar het Papiaments toen Nm1 afwezig was. Aangezien Nm1 geen Papiaments kan, wordt er, wanneer hij terugkomt, snel naar een taal gewijcht die hij wel beheerst om hem weer bij het gesprek te betrekken. Er wordt dus rekening gehouden met de taalvaardigheden van de participanten.

De vijfde opname kwam voor wat betreft codewisseling redelijk overeen met de derde opname. Ook in dit gesprek was de hoofdtal Engels en werd er slechts enkele keren gebruikt gemaakt van codewisseling. Hiervan was er met name sprake van insertie van Nederlandse

woorden in de Engelse zinnen, maar er kwam ook eenmaal intersententiële codewisseling naar het Papiaments voor.

Intrasententiële codewisseling

Intrasententiële codewisseling is zonder twijfel de talige vorm die het meest naar voren kwam in de data. Met name in het gesprek waarbij de dominante taal Spaans was, werd deze vorm van codewisseling intensief gebruikt. Tabel 8 toont het aantal keer dat deze vorm van codewisseling voorkwam in de verschillende gesprekken.

Tabel 8. Het gebruik van intrasententiële codewisseling in de gespreksopnamen.

Opname 1	Opname 2	Opname 3	Opname 4	Opname 5
3	118	13	25	8

Opvallend is dat er met name sprake was van losse woorden. Dit is een vorm van insertie (Muysken, 2000). Bij insertie gaat het om losse woorden of zinsdelen die in de grammaticale structuur van een andere taal worden geplaatst. De volgende fragmenten zijn een selectie van fragmenten waarin sprake was van intrasententiële codewisseling.

Fragment 3. Opname 2, thema: Biologische voeding 1

Av3	Si me, si, yo yo kies para no comerlo, pero claro, qué podemos hacer <i>Vertaling: Ja, ja, ik ik kies om het niet te eten, maar goed, wat kunnen we eraan doen?</i>
Am1	Sí y te get pero no porque yo yo, pero coño (.) modern day fruits no son naturales. La sandía que existe ahora no es sandía natural no es sandía original de la naturaleza <i>Vertaling: Ja en ik snap je maar nee want ik ik, maar godver fruit vandaag de dag is niet natuurlijk. Watermeloen nu is geen natuurlijke watermeloen het is niet de natuurlijke watermeloen uit de natuur</i>

Av3	Pero si tú mismo grow tu veggies eventually <i>Vertaling: Maar als je zelf je groente verbouwt dan uiteindelijk</i>
Am1	No (Spaanse uitspraak)
Av3	Claro se va a (2) limpiar a si misma. Se vuelve más, más (.) ya más a su goods <i>Vertaling: Natuurlijk maakt het zichzelf schoon. Het wordt meer, beter.</i>

In fragment 3 wordt meerdere keren door Av3 en Am1 van taal gewisseld. Er is hier sprake van insertie (Muysken, 2000) van Engelse en Nederlandse woorden in de Spaanse zinsstructuur. De woorden worden vlot en zonder aarzeling of pauzes gebruikt. Het is daarom niet waarschijnlijk dat de verklaring voor de inserties een gebrek aan vocabulaire is (Baredo Munhoa, 2000). Ook fragment 4 toont aan dat intrasententiële codewisseling voorkwam in de data zonder aarzeling.

Fragment 4. Opname 3, thema: Arubaanse feesten

Av5	That's because Arubans tend to get aggressive when they're drunk in general
	(Av4 knikt)
Av5	Av4 feels aangesproken .
	Iedereen: @@@

In bovenstaand fragment wordt middels insertie een Nederlands bijvoeglijk naamwoord gebruikt in een Engelse zinsconstructie. Ook in dit voorbeeld komt geen aarzeling voor en is er sprake van een vloeiende zin.

Intersententiële codewisseling

In de data was 50 keer sprake van intersententiële codewisseling. Intersententiële codewisseling gaat om codewisseling tussen zinnen (Milroy, 1995). Tabel 9 toont het aantal keer dat deze vorm van codewisseling voorkwam in de verschillende gesprekken.

Tabel 9. Het gebruik van intersententiële codewisseling in de gespreksopnamen.

Opname 1	Opname 2	Opname 3	Opname 4	Opname 5
8	17	2	21	2

Onderstaand fragment uit opname 3 is een voorbeeld van intersententiële codewisseling die voorkwam in de data.

Fragment 5. Opname 3, thema: Uitgaan.

Av4	They told him to stop? (1) Ay mi Dios. E ora ey si e ta <i>Vertaling: Mijn god, het is dus zo</i>
-----	---

In fragment 5 maakt Av4 gebruik van intersententiële codewisseling in het Papiaments. Het lijkt hierbij om verbazing te gaan, aangezien Av4 haar stem verhoogd bij het woord “Dios” en een uitdrukking van ongeloof op haar gezicht heeft.

Een ander voorbeeld van intersententiële codewisseling is onderstaand fragment uit opname 1 door Am2.

Fragment 6. Opname 1, thema: Aan tafel

Am2	Als je klein bent gaan talen zo snel. You can understand it before you even know it's another language
-----	---

In dit fragment schakelt Am2 over naar het Engels nadat hij de Nederlandse zin heeft afgemaakt. Er wordt dus een nieuwe zin begonnen in een andere taal. Na deze switch naar het Engels door Am2 wordt het gesprek overigens voortgezet in het Engels. Hiervoor werd ongeveer een minuut lang in het Nederlands gesproken. Dit was een van de weinige momenten in dit gesprek dat de Nederlandse taal werd gebruikt.

Alignment

Alignment is het gelijk “strijken” van het situatiemodel aan dat van de gesprekspartner (Pickering & Garrod, 2006). Volgens Pickering en Garrod (2006) is een dialoog succesvol wanneer de situatiemodellen van de gesprekspartners worden gelijkgesteld. Alignment gebeurt meestal automatisch en grotendeels onbewust en is het resultaat van het willen produceren en interpreteren van uitingen op dezelfde manier zoals de gesprekspartner dat zojuist heeft gedaan (Pickering & Garrod, 2006). In het volgende fragment 7 is een voorbeeld van alignment te zien. Het is opvallend dat het woord “nature”, nadat deze door Am1 wordt ingezet, in de rest van het gesprek wordt gebruikt in plaats van het Spaanse woord “naturaleza”.

Fragment 7. Opname 2, thema: Biologische voeding 2

Am1	Exactly. Allí es cuando el ser humano entra to start manipulating nature para su beneficio <i>Vertaling: Precies. Dat is waar de mens komt en de natuur begint te manipuleren voor zijn eigen profijt.</i>
Av3	Pero es diferente si no fusionas dos plantas y dejas que pase lo que nature quiere que pase [eso es diferente] <i>Vertaling: Maar het is anders als je niet twee planten mixt en laat gebeuren wat de natuur wil, dat is anders.</i>
Am1	[No es diferente] Pero allí entra <i>Vertaling: Het is niet anders. Maar daar komt</i>

Av3	Si tú vas y chose for nature <i>Vertaling: Als je komt en kiest voor de natuur</i>
Am1	Pero allí en tu steling eres fout . Ok haces lo que nature quiere, no no haces lo que nature quiere <i>Vertaling: Maar daar in je stelling heb je het fout. Oké, je doet wat de natuur wilt, maar je doet niet wat de natuur wilt.</i>

In dit fragment is dus sprake van herhaling van het woord in een andere taal dan de dominante taal van het gesprek. De codewisseling wordt overgenomen door de gesprekspartner. Pickering en Garrod (2006) stellen zoals reeds genoemd dat een dialoog succesvol is wanneer de situatiemodellen van de gesprekspartners op elkaar worden afgestemd. Dit zou betekenen dat de (delen van de) gesprekken waarin alignment voorkwam, beschouwd kunnen worden als succesvolle dialogen waarin de gesprekspartners (onbewust) proberen een gemeenschappelijk situatiemodel te creëren. Alignment kwam meerdere keren voor dan enkel in bovengenoemd fragment. Onderstaande tabel geeft de keren dat alignment, in de vorm van het overnemen van woorden in een andere taal dan de hoofdtaal, voorkwam weer.

Tabel 10. Het gebruik van alignment in de opnamen.

Opname	Participanten	Overgenomen woord	Dominante taal	Aantal keren herhaald na eerste gebruik van het woord
2	Am1, Av3	Nature	Spaans	4
2	Am1, Av3	Free	Spaans	2
2	Am1, Av3	Fact	Spaans	3
3	Av4, Av5	Huismerk	Engels	1

Foutief vervoegde codewisseling

Een opvallend fenomeen dat meerdere malen voorkwam in de tweede opname is het gebruik van foutief vervoegde codewisseling. Av3 maakt meermaals gebruik van een type codewisseling dat tegen de *equivalence constraint* (Poplack, 1980) ingaat. Onderstaand fragment is hier een voorbeeld van.

Fragment 8. Opname 2, thema: Biologische voeding 3

Av3	Investigan como el welzijn de un animal, (.) digamos qué necesita la vaca para estar [saludable] y mentalmente también no, porque influye mucho el producto. (.) Así que las granjas que doet mee a esto pueden tener el stempel de ellos de que voldoet aan biologisch <i>Vertaling: Ze onderzoeken het welzijn van het dier, oftewel wat de koe nodig heeft om gezond te zijn, ook mental, want dat beïnvloedt het product veel. Dus de boerderijen die hieraan meedoe kunnen een stempel krijgen dat zij voldoet aan biologisch.</i>
Am1	Am1: [Saludable] <i>Vertaling: Gezond</i>

In fragment 8 legt Av3 uit hoe het keurmerk voor biologische voeding werkt. Er is meerdere malen sprake van insertie van woorden uit het Nederlands, maar tweemaal worden deze Nederlandse (werk)woorden foutief, ofwel tegen de *equivalence constraint* (Poplack, 1980) in, in de Spaanse structuur gevoegd. In de zinsdelen “dus de boerderijen die hieraan meedoet” en “zij voldoet aan” worden de werkwoorden niet goed vervoegd. In beide gevallen is er sprake van een persoonsvorm in de derde persoon meervoud, maar Av3 vervoegt deze in de derde persoon enkelvoud. Hierbij wordt dus geen rekening gehouden met de grammaticale structuur van beide talen. Volgens Poplack (1980) is het echter zeer onwaarschijnlijk dergelijke codewisseling tegen te komen.

Het is opmerkelijk dat Av3 de werkwoorden in het Nederlands niet goed lijkt te vervoegen wanneer zij gebruikt maakt van codewisseling, terwijl zij in haar taalbiografie aangeeft goed Nederlands te spreken. Daarnaast kent de onderzoeker haar persoonlijk en weet zij dat Av3 normaliter geen fouten maakt met betrekking tot werkwoordvervoegingen in het Nederlands. Het zou kunnen dat dit komt door het Papiaments. In het Papiaments worden werkwoorden namelijk niet vervoegd, maar worden deze in de stamvorm gebruikt. Uit nieuwsgierigheid sprak de onderzoeker met een van de participanten (Am1) in privésfeer aangaande deze analyse. Zij gebruikte hierbij het voorbeeld “porque son cosas que otra gente ha waarneem” uit de derde opname. De zin betekent letterlijk “want dat zijn dingen die andere mensen hebben waargenomen”. ‘Ha’ in het Spaans is het hulpwerkwoord dat gebruikt wordt in de onvoltooid verleden tijd. Dit hulpwerkwoord dient dus gevolgd te worden door een voltooid deelwoord. Av3 gebruikt echter de stam van het werkwoord ‘waarnemen’ in plaats van ‘waargenomen’. Toen de onderzoeker dit aan Am1 uitlegde, antwoordde hij dat ‘waargenomen’ in deze situatie ook helemaal niet goed klonk en dat hij de zin van Av3 logischer vond klinken. Naar aanleiding van dit gesprek (zie bijlage 3, aantekening 4) is een document opgesteld met de foutief vervoegde codewisseling uit de data en tevens de gecorrigeerde zinnen. Dit document is toen aan Am1 en Av3 voorgelegd en gevraagd welke zinnen zij logischer vonden klinken. Hieruit bleek dat zowel Am1 als Av3 meerdere keren de niet vervoegde variant preferen boven de zin met het vervoegde werkwoord. Daarnaast geeft ook Am1 in zijn taalbiografie aan dat hij Nederlands “goed” en niet “vloeiend” spreekt. Mogelijkerwijs heeft het foutieve gebruik van codewisseling te maken met taalniveau, maar de onderzoeker betwijfelt dit, aangezien zij, eveneens als bij Av3, weet dat Am1 normaliter in het Nederlands geen fouten met betrekking tot werkwoordvervoegingen maakt. Het is dus logischer om aan te nemen dat het gebruik van de foutief vervoegde codewisseling niet te

maken heeft met het taalniveau van de participanten, maar met de invloed van de manier waarop het Papiaments met werkwoordsvervoegingen omgaat.

Themagerelateerde codewisseling

Een aantal maal kwam het voor dat de codewisseling themagerelateerd was. In dit geval werden woorden die te maken hadden met een bepaald thema in een specifieke taal gebruikt. In tabel 2 uit het theoretisch kader werd reeds gesteld dat codewisseling gerelateerd kan zijn aan bepaalde thema's (Baredo Munhoa, 2000; Klimpfinger, 2007). Een voorbeeld hiervan komt voor in opname 4 wanneer de niet-Arubaan niet aanwezig is. Vanaf dat moment verandert de dominante taal naar het Papiaments, maar bepaalde vakspecifieke woorden, zoals oncologie, bestuur en examencommissie, worden in het Nederlands gebruikt. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat de participanten (Av6, Am4 en Am5) vrijwel alleen met het betreffende thema (geneeskunde) geconfronteerd worden in Nederlandse contexten. Zij volgen hun studie Geneeskunde in Nederland in het Nederlands en hebben ook hun coschappen in Nederlandse ziekenhuizen gevolgd. Baredo Munhoa (2000) vond dezelfde resultaten terug in zijn onderzoek naar codewisseling onder Baskische participanten. Zij maakten gebruik van Spaans vocabulaire in gesprekken die werkgerelateerd waren. Volgens Baredo Munhoa (2000) had dit te maken met het feit dat zij in het dagelijks leven de betreffende termen in het Spaans gebruikten. Zij hadden de termen immers tijdens hun studie in het Spaans geleerd en gebruikten deze tevens op de werkvloer in het Spaans en niet in het Baskisch. Het is waarschijnlijker dat de codewisseling te maken heeft met de context waarin zij normaal gesproken dit vocabulaire gebruiken dan dat het te maken heeft met taalniveau, aangezien uit de taalbiografieën blijkt het Papiaments voor de betreffende drie participanten de moedertaal is. Daarnaast geven Av6 en Am4 aan enkel Nederlands op de universiteit te

gebruiken. Am5 geeft echter aan naast Nederlands ook Spaans en Engels te gebruiken in deze context.

Ook in opname 5 werd een dergelijke vorm van codewisseling teruggevonden. In dit gesprek werd aan de Engelse gesprekspartner het Nederlandse schoolstelsel uitgelegd. Am6 en Am7 gebruikten hierbij de woorden “HAVO”, “VWO” en “Wiskunde D”. Zij gebruikten deze Nederlandse woorden, waarna deze direct aan Em1 uitgelegd werden. Dit deden zij waarschijnlijk omdat zij zich ervan bewust waren dat hij deze woorden onmogelijk kon begrijpen. Em1 is namelijk voor zijn opleiding naar Nederland gekomen, maar heeft enkel voortgezet onderwijs in Engeland genoten. Naast het feit dat hij de Nederlandse taal überhaupt niet beheerst, is hij dus hoogstwaarschijnlijk niet bekend met het Nederlandse schoolstelsel voor wat betreft voortgezet onderwijs. De uitleg van Am6 en Am7 is dus noodzakelijk om de Nederlandse woorden in context te kunnen plaatsen.

Een gesprek citeren

In tabel 2 in het theoretisch kader werd reeds besproken dat codewisseling kan voorkomen in situaties waarin gesprekken worden aangehaald die eerder hebben plaatsgevonden (Baredo Munhoa, 2000). Ook in opname 4 kwam dit naar voren zoals te zien is in onderstaand fragment. In dit fragment wordt een gesprek in het Nederlands geciteerd, terwijl de voertaal van het betreffende fragment het Papiaments is.

Fragment 9. Opname 4, thema: Afkomst

Am5	Pero e no ta Antilliano, uhm (1) mi ta corda riba O.K. nan tawata mane : “ey wara, abo di unda bo ta? Abo ta bini di Aruba? Aahn mi conose e guy ey.” E ta mane : ”Ja, ik ken al die Arubanen allemaal.” (.) Anto e ora ey nan a puntra : “Hé van waar ben je?” “Ja dat willen jullie allemaal weten he” . Ey nan e la keda! Y net despues mi ta mane : “Ok, nou, jij bent geen Antilian dan. Ben je van Suriname?” “Nee ben ik ook niet.” Eynan e la keda. E no bisa niun biaha di unda e ta. (.) Te
-----	--

	<p>ainda minsa di unda e ta</p> <p><i>Vertaling: Maar hij is geen Antilliaan, uhm. Ik herinner me op de O.K. zij waren van: “hé wacht, waar kom jij vandaan? Kom je van Aruba?” Ah ik ken deze man. Hij zegt: “Ja, ik ken al die Arubanen allemaal.” En dan vragen ze: “ Hé vanwaar ben je?” “Ja dat willen jullie allemaal weten.” En hij bleef bij hetzelfde. En net daarna was ik van: “Ok, nou jij bent geen Antiliaan dan. Ben je van Suriname?” “ Nee ben ik ook niet” . En daar bleef het bij. En hij zegt nooit waar hij vandaan komt. Ik weet nog steeds niet waar hij vandaan komt.</i></p>
Av6	<p>Djis pa hode boso cabes.</p> <p><i>Vertaling: Gewoon om jullie te irriteren.</i></p>
Am5	<p>se waarschijnlijk. (.) Ainda e no lo verbaas mi cu e bisami cu e ta di Corsow. (.) Ey pero e homber si ta papia corect Nederlands.</p> <p><i>Vertaling: Ja waarschijnlijk. Nog steeds zou het me niet verbazen als hij zegt dat hij uit Curaçao komt. Hé, maar hij spreekt wel correct Nederlands.</i></p>

In fragment 9 vertelt Am5 in het Papiaments dat hij iemand tegenkwam van wie hij dacht dat deze persoon Antilliaans was. De situatieschets wordt volledig in het Papiaments gegeven, enkel de momenten waarop hij delen uit het gesprek citeert, praat hij in het Nederlands. Volgens Baredo Munhoa (2000) is dit gebruikelijk onder tweetaligen (meertaligen in dit geval) wanneer het oorspronkelijke gesprek in een andere taal plaatsvond dan de dominante taal van het huidige gesprek. Volgens die gedachtegang, zou het dus kunnen dat Am5 het Nederlands aanhaalt om het oorspronkelijke gesprek zo volledig en correct mogelijk te reconstrueren.

Humor

Bij opname 4, een overwegend in het Nederlands gevoerd tafelgesprek, kwam duidelijk naar voren dat het gebruik van Engels gerelateerd was aan humor. In totaal kwam het 15 keer voor dat de deelnemers van dit gesprek Engels gebruikten wanneer zij humor inzetten.

Voorbeelden van het gebruik van Engels in combinatie met humor zijn de volgende fragmenten:

Fragment 10. Opname 4, thema: Studie in Ghana

Am4	En dan voordat je de diplomautreiking hebt (.) dan bel ik eh no man it's not gonna happen.
Am5	[Nooooooooo!]
Nm1	[@@]
Am4	I'm here on my fucking hippo man (Iedereen: @@@)
Am5	I'm here with my monkey (@@@)

In dit deel van het tafelgesprek werd gesproken over de coschappen die Am4 in Ghana gaat lopen. Er werden eerder in het gesprek al grappen gemaakt dat hij veel met dieren zou zijn. In dit fragment is te zien hoe de daadwerkelijke grap in het Engels verteld wordt. Ook de vervolgreactie, die wederom een grap is, is in het Engels.

Tijdens onderstaand gesprek werd geconstateerd dat veel belangrijke mensen in het ziekenhuis Am5 kennen. Hier op volgend werden grappen gemaakt over hoe de andere gesprekspartners Am5 kunnen gebruiken bij het vinden van coschappen in het ziekenhuis. Wederom wordt gebruik gemaakt van de Engelse taal in combinatie met humor.

Fragment 11. Opname 4, thema: Solliciteren

Av6	Straks moet ik coschappen lopen ik ja eh ik ben bevriend met Am5 (Iedereen: @@@)
Nm1	I got a picture with me with Am5
Am4	This is me with Am5 (Iedereen: @@@)
Av6	My best friend

Am5	Oh jullie kennen Am5? Oh kom maar!
-----	------------------------------------

Naar aanleiding van het gevonden resultaat besloot de onderzoeker een open gesprek met de participanten aan te gaan met betrekking tot dit thema. Dit deed zij via een Facebookgroep waarin zij de deelnemers aan het gesprek uitnodigde. De gevonden correlatie werd uitgelegd aan de participanten en er werd hen gevraagd of zij zich hiervan bewust waren en waarom zij dit dachten te doen. Dit gesprek is te vinden in Bijlage 3, aantekening 3. Av6 gaf aan dat zij hier toevallig de afgelopen tijd over na had gedacht. Ze werkte aan een onderzoek met een groep waarin veel gelachen werd. Ze kon wel meelachen en in haar hoofd kon ze ook veel grappen maken, maar in het Nederlands klinken deze grappen volgens haar niet. Ze gaf hierbij het voorbeeld “that’s what she said!”, een veelgebruikte grap in populaire cultuur, die niet dezelfde lading zou hebben in het Nederlands “dat is wat zij heeft gezegd”. Av6 gaf aan het eens te zijn met Am4, die eerder aangaf dat humor voor veel Arubanen verbonden is met het Engels, omdat de meeste programma’s die humorgerelateerd zijn van Amerikaanse zenders komen. Volgens hem klinkt een grap beter in het Engels omdat zij hiermee zijn opgegroeid. Het is in ieder geval onwaarschijnlijk dat het te maken heeft met het taalniveau van de participanten, aangezien zij allen aangeven vloeiend Nederlands te spreken en dit ook blijkt uit het tafelgesprek dat vrijwel volledig in het Nederlands plaatsvond.

In dezelfde opname kwam een andere opvallende vorm van het gebruik van Engels in combinatie met humor voor. Av6 maakte gebruik van de Engelse taal toen zij een gesprek citeerde. Het oorspronkelijke gesprek vond (waarschijnlijk) plaats in het Nederlands, maar Av6 citeert het in het Engels. Fragment 12 toont dit aan.

Fragment 12. Opname 4, thema: Anesthesist

Av6	Ik dacht eerst gewoon dat hij de anesthesist was (.) maar op een gegeven moment zei die ik roep de anesthesist voor jou maar ik dacht dat hij een grapje aan het maken
-----	--

was van haha I'm gonna call the other one (iedereen: @@@) ik zo van oh.

In dit fragment schetst Av6 in het Nederlands een situatie waarin zij een gesprek had met de anesthesist. Dit gesprek vond hoogstwaarschijnlijk in het Nederlands plaats, aangezien er gesproken werd over een situatie in het ziekenhuis in Nederland. Desondanks maakt Av6 gebruik van het Engels om het gesprek te reconstrueren en de anesthesist te citeren. Dit is dus tegenstrijdig met het onderzoek van Baredo Munhoa (2000), waaruit bleek dat codewisseling juist werd gebruikt om het gesprek in de oorspronkelijke taal te reconstrueren. Het lijkt erop een wisseling naar het Engels in combinatie met humor voor Av6 'zwaarder' weegt dat de reconstructie van het oorspronkelijke gesprek.

Metaforische codewisseling

In opname 1 was eenmaal sprake van metaforische codewisseling. Metaforische codewisseling kan worden gebruikt om de tweevoudige identiteit van gesprekspartners aan te halen (Blom & Gumpertz, 1972). Fragment 13 laat het deel van het gesprek zien waarin sprake is van deze vorm van codewisseling.

Fragment 13. Opname 1, thema: Arubaanse identiteit

Av1	No, I speak Papiamentu but I don't know it just comes up, I had a nanny that was from Venezuela. I spoke Spanish with her
Av2	(Tegen Am1) Dus bo ta sinti bo mas Colombiano? <i>Vertaling: Dus je voelt je meer Colombiaans?</i>
Am1	E co(s) ta, bisabo eerlijk mi no ta echt echt sintimi 100% Colombiano. <i>Vertaling: Het zit zo, eerlijk gezegd voel ik me niet echt echt 100% Colombiaans.</i>
Av2	Pero ami ta hanja abo ta hopi (.) hopi Rubiano. Mane bo ta hopi Rubiano. Ami ta hanja. Tog? (2) E sa mas di Aruba cumi! <i>Vertaling: Maar ik vind dat jij heel heel erg Arubaans bent. Maar jij bent echt heel</i>

Tijdens een gesprek dat in het Engels wordt gevoerd, wordt geswitcht naar Papiaments door Av2. Er zijn twee interpretaties voor deze situatie mogelijk. De eerste is dat zij codewisseling gebruikt om één specifieke gesprekspartner aan te spreken in plaats van de groep. Volgens Klimpfinger (2007) is dit een veelvoorkomende vorm van codewisseling en ELF-communicatie. Deze verklaring is echter niet volledig bevredigend, aangezien Av2 zich enkele spraakbeurten voor het betreffende fragment namelijk tot Av1 richtte in het Engels, terwijl zij dit ook in het Papiaments had kunnen doen. Er is nog een andere interpretatie mogelijk, namelijk dat Av2 middels het gebruik van het Papiaments de Arubaanse identiteit (onbewust) wil activeren. Het is dus mogelijk dat zij in fragment gebruik maakt van het Papiaments om specifiek de Arubaanse identiteit te benadrukken. In dit geval zou er sprake zijn van metaforische codewisseling, waarbij gesprekspartners van taal wisselen om de tweevoudige relatie tussen de gesprekspartners aan te halen (Blom & Gumperz, 1972, p.127).

H6. Conclusie

In dit hoofdstuk zal een antwoord worden gegeven op de hoofdvraag en de bijbehorende deelvragen. Daarnaast worden mogelijke verklaringen voor de gevonden resultaten besproken. Tevens wordt een gevonden resultaat dat geen direct antwoord is op de onderzoeksvraag besproken. Dit resultaat wordt echter wel behandeld, aangezien het meer inzicht verschaft in de meertaligheid van Arubaanse studenten in Nederland.

De onderzoeksvraag van dit onderzoek, “Hoe gaan Arubaanse studenten in Nederland om met meertaligheid tijdens informele, gesproken communicatie in meertalige situaties?”, en hiermee meteen de deelvragen kunnen op de volgende manier beantwoord worden: de Arubaanse participanten van dit onderzoek maken in meertalige situaties gebruik van hun meertaligheid. Hiermee wordt bedoeld dat zij niet slechts een taal spreken om met de niet-Papiaments sprekende gesprekspartner te kunnen communiceren, maar er wordt gebruik gemaakt van verschillende meertaligheidsmodi en verschillende talen worden veelvuldig binnen dezelfde communicatieve uiting gebruikt. Lingua Receptiva en Engels als Lingua Franca kwamen voor in de data, maar codewisseling was zonder twijfel de talige modus die het meest voorkwam. Er werd veel geswitcht naar het complete talige repertoire van de individuele gesprekspartners, maar er was wel degelijk verschil tussen de opnamen. Het gebruik van codewisseling was het meest aanwezig in opname 2, waar Spaans de dominante taal was. Codewisseling kwam ook voor in de overwegend Nederlandse en Engelse gesprekken, maar het aantal keren dat gebruik werd gemaakt van een andere taal dan de dominante taal was verreweg het hoogst in het Spaans-dominante gesprek.

Daarnaast is het noemenswaardig dat codewisseling met een aantal thema's en/of communicatieve functies in verband kan worden gebracht. Allereerst was er meerdere malen sprake van *alignment*, dat aantoont dat de gesprekspartners de uiting van de ander op dezelfde

manier willen produceren en interpreteren (Pickering & Garrod, 2006). Verder werd er gebruik gemaakt van codewisseling die door de literatuur als ‘foutief’ wordt bestempeld (Poplack, 1980). Het wordt zelfs “onwaarschijnlijk” genoemd om dergelijke codewisseling tegen te komen onder tweetaligen (Poplack, 1980). Het ging in dit geval om codewisseling die telkens werd ingezet door dezelfde participant. Ondanks het feit dat zij de talen waarin de codewisseling gebeurde vloeiend spreekt, vervoegde zij het werkwoord in het Nederlands niet correct. Het is mogelijk dat dit komt door het Papiaments, waarin geen werkwoordvervoegingen voorkomen, maar enkel de stam van het werkwoord gebruikt wordt. Verder werd codewisseling gebruikt in een aantal van de situaties die in tabel 2 van het theoretisch kader zijn besproken, respectievelijk bij specifieke thema’s en bij het citeren van een gesprek. Het fenomeen werd bij bepaalde thema’s teruggevonden waarbij de participanten in het dagelijks leven aan het betreffende vocabulaire in een taal bloot worden gesteld die niet de dominante taal van het gesprek is. Codewisseling werd daarnaast gebruikt om een gesprek dat in een andere taal dan de dominante taal plaatsvond te reconstrueren. Ook werd het Papiaments mogelijk ingezet om de Arubaanse identiteit te activeren. Tot slot werd een relatie gevonden tussen het gebruik van Engels in combinatie met humor.

Daarnaast werd nog een bijzondere ontdekking gedaan, namelijk dat de participanten van dit onderzoek zich bewust zijn van het gebruik van codewisseling. Dit komt volgens de literatuur slechts in enkele meertalige gemeenschappen voor (Lipski, 2005; Heller, 1988; Poplack, 1980). Desondanks het feit dat dit resultaat geen antwoord geeft op de hoofdvraag van dit onderzoek, is het wel een interessant gegeven om verder toe te lichten en om de omgang van Arubanen met meertaligheid in een breder kader te plaatsen.

De participanten van dit onderzoek toonden meerdere keren dat zij zich bewust zijn van het feit dat zij met regelmaat van taal wisselen. Av6 zei hier bijvoorbeeld het volgende over: “Je hebt vrienden die ook Papiaments kunnen maar je schakelt over naar Nederlands op

de een of andere manier. Met Am4 praat ik ook alles door elkaar”. Ook in opname 2 werd door de participanten benoemd dat zij gebruik maken van codewisseling. Een deel van dit gesprek is te zien in fragment 14.

Fragment 14. Opname 2, thema: Spaans

Av3	Het is ook dat, we gaan gewoon vaak van Spaans naar Papiaments en soms Nederlands Engels gewoon door elkaar
Am1	(tegen de camera) yeah man that’s something we Arubans do

In fragment 14 toont Av3 dat zij zich ervan bewust is dat er veel gewisseld wordt tussen talen. Uit de reactie van Am1 “yeah man that’s something we Arubans do” blijkt dat ook hij zich bewust is van het gebruik van codewisseling. Dit betekent uiteraard niet dat de participanten het altijd en iedere keer doorhebben wanneer zij gebruik maken van codewisseling. Een van de aantekeningen van de onderzoeker betreft een persoonlijk gesprek met Am1 waarin hij tijdens een discussie gebruik maakte van codewisseling zonder dit door te hebben. Het betreffende gesprek verliep als volgt:

Am1: Pero puede ser que eso es fout.

Vertaling: Het kan zijn dat dat fout is.

Nv1: @@

Am1: Por qué te ríes?

Vertaling: Waarom lach je?

Nv1: Dijiste puede ser que eso es fout.

Vertaling: Je zei het kan zijn dat dat fout is.

Am1: @@ En serio?

Vertaling: Echt waar?

Het zou kunnen dat de participanten zich bewust zijn van het wisselen naar andere talen omdat zij zich in een samenleving bevinden waarin niet alle talen die zij spreken door iedereen begrepen worden. Het taalgebruik zal dus enigszins aangepast moeten worden aan de gesprekspartner, aangezien deze in veel gevallen niet alle talen beheerst die de Arubaan spreekt, zoals het Papiaments. Mogelijk zijn zij zich hierdoor bewust geworden van het feit dat zij normaal gesproken alle talen door elkaar spreken en dat nu dus niet kunnen doen. Het gesprek dat de onderzoeker had na afloop van opname 3 bevestigt deze theorie. Na afloop van de opname werd de onderzoeker gevraagd naar het thema van het onderzoek waarop zij kort het thema van het onderzoek uitlegde. Er volgde een korte discussie waarin beide participanten, Av4 en Av5, aangaven veel gebruik te maken van codewisseling. Daarnaast gaven zij aan dat het ook verschilde per gesprekspartner en wisten zij van elkaar en van zichzelf precies aan te geven met wie ze welke talen spraken en met wie ze wel of niet veel gebruik maakten van codewisseling. Av4 gaf daarbij nog aan dat zij pas doorkreeg dat zij zoveel van talen wisselde toen zij in Nederland kwam, omdat zij toen opeens ‘correct’ Nederlands moest praten in plaats van Nederlands gemixt met andere talen.

Al met al maken de onderzochte Arubaanse studenten tijdens informele, gesproken communicatie veel gebruik van verschillende meertaligheidsmodi en van hun meertaligheid in het algemeen. Hierdoor ontstaan veeltalige gesprekken waarin talen vrijuit gebruikt worden.

H7. Discussie

In dit hoofdstuk worden de beperkingen van dit onderzoek besproken en zullen ideeën voor vervolgonderzoek worden gepresenteerd.

Om de resultaten van dit onderzoek te interpreteren en in een breder kader te plaatsen is het belangrijk om rekening te houden met een aantal factoren. Ten eerste is het doel van dit onderzoek in kaart te brengen hoe de betreffende participanten omgaan met meertaligheid. Er wordt dus niet getracht tot generaliserende uitspraken te komen. Dit zou tevens riskant zijn, gezien het geringe aantal respondenten. Ten tweede is het van belang om rekening te houden met de invloed die de aanwezigheid van de onderzoeker kan hebben gehad op de resultaten van dit onderzoek. Haar aanwezigheid was echter natuurlijk en normaal, dat wil zeggen niet anders dan buiten de onderzoekssetting om. Om te voorkomen dat de aanwezigheid van de onderzoeker de resultaten mogelijk volledig beïnvloedt, zijn er twee opnames in de data opgenomen waarbij de onderzoeker niet aanwezig was. Verder kan ook de aanwezigheid van de camera invloed hebben gehad op het gedrag van de participanten. De ontspannen sfeer en de (persoonlijke) gespreksonderwerpen die aan bod kwamen, tonen echter dat de camera snel vergeten werd. Daarnaast kent de onderzoeker de participanten persoonlijk, waardoor zij de onderzoekssituatie kon vergelijken met de gebruikelijke bijeenkomsten. Met de achtergrondinformatie van de participanten die zij mee nam in dit onderzoek, durft zij te stellen dat de camera het gedrag van de participanten (vrijwel) niet heeft beïnvloed. Hun gedrag en de omgang met elkaar waren namelijk niet anders dan gebruikelijk. Verder is het voor de interpretatie van de resultaten noodzakelijk in het achterhoofd te houden dat het gaat om de interpretatie van de onderzoeker. Het is mogelijk dat een andere onderzoeker tot andere conclusies zou komen met dezelfde onderzoeksdata. Er is echter getracht deze interpretatie zo goed mogelijk te onderbouwen met behulp van achtergrondkennis van de participanten, de taalbiografieën, conversatie-analyse en de aantekeningen die de onderzoeker buiten de

opnames maakte. Tot slot is het belangrijk om niet te vergeten dat de participanten van dit onderzoek elkaar allemaal al kenden. Dit betekent dat het niet slechts om informele communicatie gaat, maar ook om communicatie met gesprekspartners waarmee reeds een vriendschappelijke band is opgebouwd.

Dit leidt tot ideeën voor vervolgonderzoek om onderzoek naar dit thema bij deze doelgroep uit te breiden en in een breder kader te kunnen plaatsen. Het zou allereerst interessant om te kijken wat het gedrag is van Arubaanse studenten in andere contexten. Er is nog geen onderzoek gedaan naar meertalig gedrag van Arubanen in formele setting, noch in informele setting met gesprekspartners die zij niet (goed) kennen. Verder is in dit onderzoek gekeken naar de communicatie wanneer er één niet-Arubaanse gesprekspartner aanwezig is. Het heeft meerwaarde om te kijken hoe Arubanen zich uiten in groepen met meer dan één niet-Arubaan en of er verschil bestaat wanneer zij met verschillende culturen in contact zijn. Daarnaast is het niet onbelangrijk te vermelden dat er überhaupt zeer weinig onderzoek is gedaan naar meertalig gedrag onder Arubanen, waardoor onderzoek naar Arubanen in enkel Arubaanse context al een breder perspectief kan leveren. Gezien het beperkte aantal gerealiseerde onderzoeken met betrekking tot dit thema is er nog veel behoefte aan verkennend onderzoek. In dit onderzoek is slechts een fractie onderzocht van de mogelijkheden die er zijn wat betreft de doelgroep en het thema. Wenselijk is dat er in de toekomst meer onderzoek gewijd wordt aan de speciale meertalige situatie waarin Arubanen opgroeien en wat hiervan de gevolgen zijn met betrekking tot hun communicatie.

Literatuur

- Agar, M. (1986). *Speaking of Ethnography*. Thousand Oaks: SAGE Publications.
- Aronin, L. & Hufeisen, B. (2009). *The Exploration of Multilingualism*.
Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Aronin, L., & Laoire, M. O. (2004). Exploring multilingualism in cultural contexts: Towards a notion of multilinguality. *Trilingualism in family, school and community*, 11-29.
- Backus, A., Marácz, L., & ten Thije, J.D. (2011). A toolkit for multilingual communication in Europe: dealing with linguistic diversity. In: Jorgensen, J.N. *A Toolkit for Transnational Communication in Europe*. Copenhagen: University of Copenhagen, Faculty of Humanities.
- Bahtina-Jantsikene, D. (2013). Alignment in lingua receptiva: From automaticity toward monitored code-switching. *Esuka – Jeful*, 4(2), 51–77 in: Dewalt, K.M., & Dewalt, B.R. (2010). *Participant Observation: A Guide for Fieldworkers*. Lanham: Altamira Press.
- Baredo Munoa, I. (2000). Pragmatic functions of code-switching among Basque-Spanish bilinguals. *Actas Do I Simposio Internacional Sobre o Bilinguismo*, 528-541.
- Blom, J.P., & Gumperz, J.J. (1972). Social Meaning in Linguistic Structures: Codewisseling in Northern Norway, in Gumperz, J.J., & Hymes, D. *Directions in Sociolinguistics*, New York: Holt, Rinehart, and Winston.
- Boeijs, H. (2010). *Analysis in Qualitative Research*. Londen: SAGE publications.
- Brandt, A., & Mortensen, K. (forthcoming, 2016). Conversation Analysis. In: Zhu Hua (Ed.) *Research Methods in Intercultural Communication: A Practical Guide*. London: Wiley.
- Crystal, D. (2003). *English as a Global Language*. Cambridge: Cambridge University Press.

- DeCamp, D. (1968). The field of Creole language studies. *Latin American Research Review*, 3(3), 25-46.
- DeWalt, K.M., & DeWalt, B.R. (2010). *Participant Observation: A Guide for Fieldworkers*. Lanham: Altamira Press.
- Dörnyei, Z. (2007). *Research Methods in Applied Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
- Edwards, J. (2002). *Multilingualism*. London: Routledge.
- Fun, J. (2014). *Es style di alles mag: Een onderzoek naar het taalgebruik van Arubanen*. Utrecht: Universiteit Utrecht, Faculteit der Geesteswetenschappen, Interculturele Communicatie (masterscriptie). Geraadpleegd op 31-1-2016 via:
<http://www.abcadvies.org/rapporten/ABC%20Rapport%20164.pdf>
- Geerdink, G. (2008). Onderzoeken vanuit het biografisch perspectief, gebruikmakend van de biografische methode. *Tijdschrift voor lerarenopleiders*. 29(4), 27-35.
- Heller, M. (1988). *Codeswitching: Anthropological and Sociolinguistic Perspectives*. Berlin: Mouton de Gruyter. 187-213.
- Heredia, R.R. & Altarria, J. (2001). Bilingual language mixing: Why do bilinguals code switch? *Current Directions in Psychological Science*. 10(5), 164-168.
- Herrera, J.E. (2003). Language planning and education in Aruba: Contexts and contradictions. *University of Arizona* (dissertatie). Geraadpleegd op 14-3-2016 via:
<http://arizona.openrepository.com/arizona/handle/10150/280478>

- House, J. (2013). Developing pragmatic competence in Engels als Lingua Franca: Using discourse markers to express (inter)subjectivity and connectivity. *Journal of Pragmatics*, 59, 57-67.
- Houtkoop, H., & Koole, T. (2000). *Taal in Actie: Hoe Mensen Communiceren met Taal*. Bussum: Couthinho.
- Klimpfinger, T. (2007). Mind you, sometimes you have to mix: The role of code-switching in Engels als Lingua Franca. *Vienna English Working Papers (VIEWZ)* 16(2), 36-61.
- Lipski, J.M. (2005). Code-switching or borrowing? No sé so no puedo decir, you know? In: Sayahi, L. & Westmoreland, M. (Eds.) (2005). *Selected Proceedings of the Second Workshop on Spanish Sociolinguistics*. Somerville, MA: Cascadilla Proceedings Project.
- Messelink, A., & Ten Thije, J.D. (2012). Unity in super-diversity: European capacity and intercultural inquisitiveness of the Erasmus generation 2.0. *Dutch Journal of Applied Linguistics*, 1(1), p. 80-101.
- Migge, B., Léglise, I., & Bartens, A. (2010). *Creoles in Education: An Appraisal of Current Programs and Project*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Milroy, L. & Muysken, P. (1995). *One Speaker, Two Languages: Cross-disciplinary Perspectives on Code-switching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Muysken, P. C. (2000). *Bilingual Speech: A Typology of Code-Mixing*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Muysken, P., Kook, H., & Vedder, P. (1996). Papiamentu/Dutch code-switching in bilingual parent-children reading. *Applied Psycholinguistics*, 17(4), 485-505.

- Pavlenko, A. (2007). *Emotions and Multilingualism*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Pickering, M.J., & Garrod, S. (2006). Alignment as the basis for successful communication. *Research on Language and Computation*, 4, 203-228.
- Poplack, S. (1980). Sometimes I'll start a sentence in English y termino en Español: Toward a typology of code-switching. *Linguistics*, 18, 581-616.
- Razak, V. (1995). Culture under Construction: The future of native Arubian identity. *Anthropological Perspectives on the Future of Culture and Society*, 27(4), 447-459.
- Sacks, H. (1992). *Lectures on Conversation*. Oxford: Blackwell.
- Seidlhofer, B. (2005). Engels als Lingua Franca. *ELF Journal*, 59(4), 339-341.
- Verhoeven, L., & Strömquist, S. (2001). *Narrative Development in a Multilingual Context*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Vienna Oxford International Corpus of English (VOICE) (2007). *Transcription Conventions 2.1*. Geraadpleegd op 4-4-2016 via:
https://www.univie.ac.at/voice/documents/VOICE_mark-up_conventions_v2-1.pdf
- Zhu, H. (2014). Exploring *Intercultural Communication: Language in Action*. Oxon: Routledge.

Bijlage 1: Taalbiografie

- 1) Waar ben je geboren?
- 2) Hoeveel jaar heb je op Aruba gewoond?
- 3) Wanneer ben je naar Nederland gekomen?
- 4) Wat studeer je?
- 5) Hoe oud ben je?
- 6) Welke talen spreek je?
- 7) Waar heb je de talen geleerd? Geef dit per taal aan.
- 8) Geef aan welke taal je spreekt in onderstaande situaties (je mag meerdere talen invullen):

Met je ouders:

Met je broers/zussen:

Met je ooms/tantes/neven/nichten:

Op school (in Nederland):

Met je vrienden:

- 9) Geef van elk van de talen die je spreekt aan hoe vaak je ze gebruikt:

Dagelijks - Meerdere malen per week - Meerdere malen per maand - Zelden

- 10) Geef van de talen die je spreekt aan op welk niveau je de onderdelen luisteren en spreken beheerst.

Basis – Redelijk – Goed – Vloeiend - Moedertaal

Bijlage 2: Transcripten

Transcript opname 1

Tabel 11. Informatie over het transcript van opname 1.

Aanwezig	Aantal fragmenten	Aantal losse zinnen	Intrasententiële codewisseling	Intersententiële codewisseling	Gevonden fenomenen
Nv1 Av1 Av2 Am1 Am2	5	0	3	8	Metaforische codewisseling, bewust van codewisseling

31:00 Av1 & Av2

Av1: El video fue muy divertido.
Av2: What?
Av1: E video ta (.) hopi prat

31:30 Nv1 & Av2 & Am1

Nv1: So are you 100% vegan?
Av2: Eh I am.. No. I don't eat vegan when I go eat at people's places (Nv1: yeah). Like if my aunt invites me over I tell her if you cook vegetarian it's good enough. I [hate being difficult]
Nv1: [Exactly with] my family. I'm the same, I eat vegan when I can and I'm a vegetarian always.
Av2: Vegetarian is
Nv1: How do you do that at Meet & Eat? That's an exception for me
Av2: That's my exception
Nv1: But I don't make exceptions like oh my god I can't control myself I need cheese,
Av2: Yeah it's more for the social (V: yeah) thing. It's not like I'm..
Nv1: You're literally the first person I meet who is vegan
Av2: Really? I know so many people who are vegan
Nv1: I met one in Argentina but it wasn't like someone I really knew
Av2: You know Nijmegen is the number one city that has the most vegetarians and vegans and also has the most vegan places
Nv1: Yeah but I don't know them. I literally don't have any vegetarian friends
Am1: I really know a bunch of them
Av2: Yeah many vegan friends
Nv1: Invite me please! I feel so lonely @@
Av2: Did you ever go to ? It's like the Dutch version of.. of Meet & Eat and everyone there is vegan. [It] happens every

Am1: [Yeah]
Nv1: Do you know..
Av2: Monday and every tuesday
Nv1: Do you know dat kraakpand, hoe heet het, de broek, de onderbroek
Av2: Yeah yeah
Nv1: I've been there once with my family. And you have Crudo know
Av2: Hmm
Nv1: Crudo at Kelfkensbos
Av2: I don't know where that is
Nv1: Ehm weet je waar het Goed zit?
Av2: Ja
Nv1: Ja daar links van zeg maar
Av2: Oh ja
Nv1: They have really nice cheesecake
Av2: I don't like the cheesecake so.. Ik vind het eten wel lekker maar de cheesecake niet zoveel
Nv1: @

37:05 Me coges el cuchu

Am1: Vera me puedes hacer un favor? (2) Nv1? (2) Nv1?
Nv1: Yeah?
Am1: Me puedes hacer un favor?
Nv1: Obvio.
Am1: Usted puede cortar las arepas?
Joke between Am1 and Am2, onverstaanbaar (Am1 + Am2: @@@)
Nv1: Qué?
Am1: Qué digo, si usted puede abrir las arepas
Nv1: Sí
Am2: You know how to abrir las arepas?
Nv1: Yeah I think so
Am2: Aquí tienes un cuchillo
Nv1: What's it in Papiamento?
Am2: Cuchu
Nv1: Cuchu
Am2: Yeah
Nv1: Me coges el cuchu?
Am1+Am2: @@@
Am2: No you see you don't say that, that means dick
Iedereen: @@@

1:23:30 Aan tafel

Av2: Ik had een cd van K3
Nv1: Echt waar? Ik ook! Met eh (.) romeo eh (3) hoe heette dat nummer ook alweer?

Av2: Ik had dus een cd (.) van K3 en mijn zus draaide die over en over en over
Am1: Wie?
Am2: NAAM
Nv1: Sprak je toen al goed Nederlands?
Av2: Ja, jawel, ja
Nv1: Ja?
Am2: Je praat het niet helemaal (.) maar we begrijpen het wel
Nv1: Oh
Am2: Sí
Nv1: Ik heb echt geen idee hoe dat is
Am2: Als je klein bent gaan talen zo snel. You can understand it before you even know it's another language
Av1: I was watching *naam* in Portuguese
Am2+Am1: Same here
Nv1: What?
Am1: A show in Portuguese

1:27:30 Gesprek over identiteit

Nv1: Se lo acabo de contar que estaba super emocionada con esa frase y me di cuenta de que no soy latina.
Am2: Damn you are
Nv1: (laughs) yes I am
Av2: A latin soul
Nv1: I've never felt Dutch
Av1: No?
Nv1: No. Only when I'm abroad. It's more like the place where I grew up. My parents don't really feel Dutch either.
Av1: Where do they feel they're from?
Nv1: My dad doesn't really know (.) he just doesn't feel Dutch
Nv1: hmhm
Nv1: My mom's very attracted to (.) Arab culture.
Av1 drops something
Nv1: It's okay. (3) I don't know, I've always felt Latin.
Am1: Me too
Av2: You feel more Latin than Aruban?
Am1: The thing is I'm [not sure]
Av1: [But Aruban] is hard, I mean you have to describe it
Av2: I feel Aruban
Av1: I don't know, I feel like I have more a Latino
Am1: hmhm
Av1: But I mean my grandparents are both from Aruba, my mother is from Aruba, my father is from Curacao.
Av2: Then why do you feel like Latin
Av1: Because like the things that we did, like family, [party's everything] was like (.) vallenato, salsa, merengue, all those things and my family has a lot of Spanish speaking friends so like they always spoke Spanish
Am1: [Yes]

Av2: You speak Spanish with your grandma right?
Av1: No, I speak Papiamento but I don't know it just comes up, I had a nanny that was from Venezuela. I spoke Spanish with her
Av2: Dus bo ta sinti bo mas Colombiano?
Am1: E co(s) ta, bisabo eerlijk mi no ta echt echt sintimi 100% Colombiano.
Av2: Pero ami ta hanja abo ta hopi (.) hopi Rubiano. Mane bo ta hopi Rubiano. Ami ta hanja. Tog? (2) E sa mas di Aruba cumi!
Am1: Ya pero, but that's just you know because I listen. That's the thing, my grandfathers, that's even the thing, my blood grandfathers (.) , like my mom's stepdad. So I don't know, like.
someone enters the kitchen
Am1: What were we talking about? (3) Yeah, like (2) he's my, he's not even my biological grandfather. My biological grandfather I met him when I was (.) 7 after a car accident. (2)That was fucking hilarious
Nv1: The one you told me about
Av2: What?
Am1: From my mom's side. And what happened?
Av2: You said after a car crash?
Am1: Yeah (2) and then actually we became really good really fast. And what happened, yeah he's Aruban as well

1:34:00 Nv1 gaat naar de wc. Av1 gaat over op Papiaments. Am1 en Av2 gaan door met Engels. Am2 ook Engels, daarna Papiaments. Am1 antwoord Am2 in het Spaans. Vanaf dat moment wordt er alleen nog maar Papiaments gesproken. Ik kom terug van de wc en er wordt weer gewijcht naar Engels.

Transcript opname2

Tabel 12. Informatie over het transcript van opname 2.

Aanwezig	Aantal fragmenten	Aantal losse zinnen	Intrasententiële codewisseling	Intersententiële codewisseling	Gevonden fenomenen
Nv1 Av3 Am1 Am3	16	11	118	17	Foutief vervoegde codewisseling, alignment

14:00 Raw food

Av3: Comes también raw food?
Nv1: Raw? (.) No
Av3: No te gusta comerlo?
Nv1: Sí, me gustan los licuados. Jugo en Colombia. Pero (2) no sé. (.) Tú sí?
Av3: Sí a ve, yo prefiero comer el brocoli crudo
Nv1: Sí? Quieres ahora?
*Av3 niest
Nv1: Proost eh gezondheid
Nv1: Digo proost @@
(Iedereen: @@@)
Am3: Salud
Av3: No me gusta comer, sí si es así lo puedo comer pero no es que sea muy agradable. (.) Pero con la <u>comida</u> (.) me gusta cuando esta raw, porque no se le sale (3) No se le sale el sabor tan sterk .

15:50

Am3: Wil je een cracker anders?
Nv1: Nee, ik ben het gewoon (.) zo aan het eten.
Am3: <u>Woow</u> dat is een fantastic idea .

30:20: Sevilla (allemaal)

Am1: Pero Sevilla tiene playa no?
Av3: Schudt nee
Am1: No hay playa?
Av3: Schudt nee
Av3: No tiene coast, no?
Nv1: No
Av3: En Granada sí cierto?

Nv1: No tampoco. Granada la provincia (.) tiene playa pero la ciudad no
Av3: Ah-ah
Am1: Está lejos?
Nv1: Está a dos horas algo así
Am1: Y Sevilla?
Av3: Sevilla [tampoco]
Nv1: [Sevilla] tampoco
Am1: Pues dónde sí?
Nv1: Cádiz, Málaga, Huelva y (1) ehh Almería. De Andalucía digo son las provincias que tienen playa.
Nv1 (tegen Am3): Jij hebt dit ook moet leren
Am3: Nee, maar ik ben het vergeten.

52:00 Fruta o verdura

Am1: Cómo se dice aubergine? Eso es aubergine no?
Nv1: Nee, eh es courgette
Am1: No es aubergine?
Nv1: Nee, aubergine is paars. (1) Aubergine es berenjena.
Av3: Sí
Am1: No sé, no es lo mismo?
Nv1: Courgette is zucchini
Am1: Eso
Nv1: O calabacín. Depende del país.
Am1: Es una fruta no?
Nv1: Creo que es verdura
Am1: Por qué?
Nv1: No sé, yo no sé. No es dulce?
Am1: geeft lachend een blik van "bull shit"
Nv1: Sí lo sé pero aguacate para mí también es verdura
Am3: Aguacate es fruta
Nv1: Sí lo sé pero digo para mí es verdura. (2) Pero calabacín es verdura no? (tegen Am2) Denk je niet? (.) Ik weet het eigenlijk niet.
Am1: Yo creo que eso es fruta, porque sabes lo que es la diferencia entre fruta y verdura?
Nv1: Si comes la planta o si comes la fruta de la planta
Am1: La fruta de la planta sí
Av3: Bedei. Bedei Vera.
Am1: Bedeeeee! Bedeei!
Am3: Bedei bedei bedei
Am1: Cooño
Nv1: Bedei?
Am1: Bedei es (.) slang de papiamento. Quiere decir explicar
Av3: Como como
Am1: Yo te voy a bedei
Av3: Como que
Am3: Bring it down

Av3: Yo te voy a dar información
Am1: Break it down for me
Nv1: Pero me lo dices en plan que yo lo tengo que explicar o que tú me lo vas a explicar?
Am1: Sí porque bedei-lo Vera. Me entiendes?
Nv1: Uhuh

Bidden

Av3: Quién ora?
Nv1: Qué?
Av3: Quién reza?
Nv1: Yo no.
Am3: I am atheist
Am1: Sí eres atheist?
Am3: Yes
Am1: Y abo?
Av3: Pretty much
Am1: En serio? Yo soy el único cristiano acá? Dios mío?
Am3: @@

1:32:00

Am1: Bon appetit people, buen provecho. Eet smakelijk
Am3: Buen provecho
Nv1: Smakelijk
Am3: Buen provecho
Av3: Sabe bien
Am1: Hopi bon. Parabens Nv1, parabens

(derde tape)

Biologisch eten

Am1: Either you accept or you don't. (.) Either you eat it or you don't.
Av3: Si me, si, yo (.) yo kies para no comerlo, pero claro, qué podemos hacer
Am1: Sí y te get pero no porque yo yo, pero coño (.) modern day fruits no son naturales. La sandía que existe ahora no es sandía natural no es sandía original de la naturaleza
Av3: Pero si tú mismo grow tu veggies eventually
Am1: No
Av3: Claro se va a (2) limpiar a si misma. Se vuelve más, más (.) ya más a su goods
Am1: Coge maíz, por ejemplo, lo que existe ahora. (.) Cómo se llama eso hay maíz y hay

otra cosa
Am3: High corn fructose syrop
Nv1: Pero eso no, es un producto de maíz
Am1: You have a, an a grain. Grain. El grain que existe ahora, antes era un, cómo se dice, un wheat. No weed que es weed (gelach). Pero hierba malo. (.) Cómo se dice coño?
Am3: Eehm. (2) Bad grass ofzo
Am1: Yeah like una vaina así. Después con la hierba, tú lo dices también, cuando tú lo [creces]
Am3: [Onkruid]
Am1: Exactly. Allí es cuando el ser humano entra to start manipulating nature para su beneficio
Av3: Pero es diferente si no fusionas dos plantas y dejas que pase lo que nature quiere que pase [eso es diferente]
Am1: [No es diferente] Pero allí entra
Av3: Si tú vas y chose for nature
Am1: Pero allí en tu stelling eres fout. Ok haces lo que nature quiere, no no haces lo que nature quiere.
Av3: Pero haces lo que en nature puede pasar. Ya las plantas solas también se fusan
Am1: No de esa manera
Av3: No pero la única diferencia, porque tú lo pusiste cerca, y estaba lejos
Am1: No. Wak, tienes un árbol, produce
Av3: Ya has hablado de eso
Am1: Eso es lo que hizo el ser humano y es lo que tenemos ahora. Pero es GMO es letterlijk cambiar cómo se dice el geno (engels uitgesproken) pero at a direct manera
Av3: Busca más over GMO y después hablamos
Am1: Ok
Am3: Esa chica
Am1: Pero usted me está preguntando para buscar lo <u>negativo</u>
Av3: No djis, busca. (.) Oriéntate
Am1: Pero cómo sabes que yo no sé de eso?
Av3: Pero oriéntate bien y malo y tú mismo sacas tu opinión.
Am1: Pero cómo saber que yo no ya lo hice?
Av3: Por tu opinión
Am1: Esa es la vaina.
Av3: Es como, como si estuviéramos hablando de cocaína. Sowieso tiene su voordeel, así leuk
Am1: Wak eh lo estás comparando contra algo <u>malo</u>
Av3: Pero por qué piensas que la cocaína es malo?
Am3: Het is een pijnstilller
Nv1: Ja en je krijgt er energie van
Am1: Coño
Nv1: Iets in je mond stoppen wat genetisch gemanipuleerd is zou je hetzelfde over kunnen zeggen. Eh maar, hierbij, ik zeg, ik zeg mijn mening niet, he. Dit is los van mijn mening. Maar ik snap haar punt wel.
Am1: I do too. But the things is you guys don't do mine
Nv1: Maar dit is echt precies wat we nu proberen te laten zien
Av3: Hmhm
Am1: No
Nv1: Jawel

Av3: Por qué piensas que tenemos que agree contigo?
Korte stilte)
Nv1: Deze tofu, eh tempe, is niet (2)
Av3: Gemanipuleerd?
Nv1: Nee, in Nederland kun je dat volgens mij niet eens kopen. Alleen diervoer is genetisch gemanipuleerd in Nederland. Dus als je vlees eet krijg je het indirect, maar (2) tofu en tempe is in Nederland allemaal non-GMO
Av3: Yo trato de comprar todo biológico
Nv1: sojamelk ook
Av3: Y eso tampoco quiere decir de que sea 100 (honderd) % seguro de que no va a estar manipulado.
Nv1: Y otra cosa, salió una investigación muy (.) importante de (.) universiteit van Wageningen dat het niet gezonder is
Am1: Qué?
Am3: Nee?
Nv1: Maar het is wel beter voor de wereld.
Korte stilte
Nv1: Maar ik geloof het gewoon niet
Am3: Het smaakt wel beter
Nv1: Ja en het kan gewoon niet goed zijn om al die chemische [dingen]
Av3: [hmm]
Nv1: in je lichaam te stoppen
Av3: Je proeft gewoon het verschil. (2) Qua smaak
Am3: Qua smaak wel
Av3: En ze bederven sneller, dus dat is duidelijk
(Korte stilte)
Am1: If you just look at it like historically wise, we live longer than we ever did in history. (.) Y (.) eso tiene que ver con la comida. (2) Y la comida que comemos ahora el hecho es que es genéticamente diferente
Nv1: No sólo tiene que ver con la comida. Tiene que ver con la <u>cantidad</u> de comida sobre todo
Am1: Sí pero con la comida o la dieta
Am3: Medicine
Am1: Sí medicina también es un factor (engelse uitspraak) importante
Am3: Tecnología
Am1: Exactly
Nv1: Recursos (.) de cualquier cosa
Am3: Antibiotica and that shit
(Stuk ertussen +/- halve minuut)
Am1: The fact is that what we're eating is (.) genetically different from what it was
Av3: But what was it?
Am1: Menos. Like it gave menos carbohydrates, menos vitaminas, menos azúcar. Eso es hecho. (2) Sí me entiendes?
Av3: A mi pensar, ahora la gente vive menos
Am1: <u>En serio?</u> (2) En serio? No me puedes decir eso
Av3: Sí, si lo vemos en el schaal de cavements ahora (.) yo creo que morían más tarde
Am1: En serio? (2) G es hecho que los indios vivían maximum treinta y cinco años cuarenta años después
Av3: Pero, porque en la Biblia está escrito que

Am1: Sí pero no puedes meter la Biblia. Eso es la vaina mucha gente también toma la Biblia como un libro de hechos pero no es un libro de hechos. (.) Es un libro histórico
(Stuk ertussen +/- 1 minuut)
Am1: Otra cosa, la gente que estudia escritura
Am3: Literature?
Am1: No
Am3: Old literature?
Am1: Scholar? Scholars? Scholars. Lo que hace esta gente letterlijk study eso. La gente hace tiempo había máximo de cuarenta años. Con treinta años ya eras viejito. (.) No ochenta noventa años. (3) La gente no vivía más
Nv1: Estoy siguiendo un canal de Youtube que se llama Nutritionfacts (.) y todo científico y habla de dieta
Am1: Ya pero ok
Nv1: Qué comida da cancer, qué comida te ayuda con (.) no sé qué. Es todo científico
Am1: Sí pero con eso también tienes que ser muy scéptico también con la ciencia misma. Yo yo aprendí también (.) que no todos, su dieta, no hay un standaard para el individuo
Av3: Somos todos diferentes
Nv1: Sí pero también, por ejemplo, te juro que no creo que haya investigaciones que dicen que tomar mucha leche es sano
Am1: Sí
Nv1: Sólo los que son subvencidos por la industria, (2) dairy industry
Av3: Sí hay bastantes. Yo leí mucho que no está bien
Nv1: Sí en contra pero a favor no. Los que están a favor están financiados por dairy industry
Am1: Probably, I believe that
Nv1: [Además]
Am1: [Pero]
Nv1: si la mayoría de los seres humanos tiene una alergia a los productos lácteos, cómo
Am1: Pero qué dice la ciencia?
Nv1: Qué dice la ciencia? Pues la ciencia dice muchas cosas
Am1: Exactly. Como usted dijo, que éste canal sí es of course financed by the cómo se llama
Am3: Gobierno de leche?
Am1: No, no es gobierno, but the dairy industry
Nv1: No pero este canal es independiente. Es un médico que se dedica a eso. Het is een stichting
Av3: Si digo la verdad, hoy en día no se puede creer nada. Todo está muy manipulado. Estamos jodidos
Nv1: No pero antes ni siquiera podíamos comparar, (2) [porque]
Av3: [Exacto]
Nv1: No teníamos la información. Y ahora sí. Creo que es algo bueno. (2) Antes era creer lo que decían los demás
Av3: Sí, es verdad
Nv1: Por ejemplo los de la iglesia
Am1: Pero hoy todavía, (.) pero hoy en día también lo hacemos pero no se llama la iglesia se llama la ciencia
Av3: Qué cosa?
Am1: Creer lo que dicen. (.) Entiendes? Hoy en día no se llaman pastores, no se llama el papa, se llaman doctor, [profesor], ingeniero, si me entiendes?
R: [uhuh]
Nv1: Sí

Am1: Hay gente que no dice eso porque ya. En su época el papa era el (.) knowledgeable en ese field, hoy en día claro que hay más, cómo se dice, accuracy en ese field. Pero también, nosotros estamos creyendo lo que está diciendo este man. (.) Y por qué este man no puede ser, cómo se dice, wrong? Eso es lo que quiero decir. No es porque es un científico, no es porque es mi profesor de física, (.) I gotta believe it you know? Something I learnt quite recently.
Av3: Pero para mí, mira, para mí es djis, estamos (2) dependientes de todo. No somos free más. No vivimos. Estamos dependiendo de un sistema y seguimos y seguimos y no hacemos nada y todo el mundo
Nv1: Sí y compramos una casa porque tenemos que comprar una casa porque lo pide la sociedad y después estás trabajando toda la vida para pagar
Am1: Pero no solamente eso es la naturaleza del ser humano. Somos, si nos ves como bestias, somos un social species.
Av3 + Nv1: Door elkaar heen, maar uiten dat ze het ermee oneens zijn
Nv1: Yo estoy diciendo que tienes una hipoteca que vas a tener que pagar en toda la vida para comprarte una casa
Am1: Sí eso, sí ok, pero eso no es así. Si vemos nos our primates, todos son así (.), no hay un, no hay un primate que es solitario
Nv1: Pero yo no estoy hablando de ser solitario, (.) para nada para nada
Am1: No pero, no para ser solitario, no ok a qué te refieres con independent?
Av3: Yo no dije independent. Yo dije que tienes que ser free.
Am1: Ok
Nv1: No de un sistema [de los] bancos de los gobiernos
Av3: [Uhuh] Te dije
Nv1: Estás hablando de eso no?
Av3: Uhuh
Am1: Pero eso no será independiente de los bancos, no?
Av3: Uhuh
Am1: Describe free para mí
Av3: Que no dependas de la comida, ni de la luz, ni de cualquier beneficio que te ofrezca el maatschappij que es free, o sea que no estar dependiendo de esas cosas
Am1: Por eso, independiente de eso. (2) Eso es libertad?
Av3: Sí, freedom, libertad
Am1: Hay muchas cosas que a mí (.) no, (.) I don't believe it, not that I don't believe it. I'm just very sceptical.
Av3: Ok, jist, ok yo trato de informarme como para tener una opinión about it, pero yo no creo nada de eso. Es más, no creo ni en (.) creer en un dios no creo nada que dice osea.
Am1: Pero mi pregunta es
Av3: Porque son simplemente cosas que otra gente ha waarneem y entonces han escrito y sigen diciendo a otras personas. Y si es over onderzoek, (.) then again, lo puedes manipular de tantas maneras, que only si tú mismo lo puedes experi, experience, experimentar
Am1: Recreate
Av3: Uhuh. Entonces si estás honderd procent sure
Am1: Eso es. Thank you. (2) Dankje. Es lo que quiero decir
Am1: Puede ser que esta vaina, puede ser, (.) por qué no, (2) me está jodiendo de una manera, no sé, invisiblemente. Pero (.) esa es la vaina, si es invisiblemente, no lo noto. Me entiendes?
Av3: O sea, que el fact de que sepas pero que no lo puedes repetir no es
Am1: Es la vaina, cómo sabes? Si usted me dice, uhuh, o sea la gente believe algo. Entonces

hay un momento (.) que usted escoge si es verdad o no [para] usted cierto? Eso es lo que no me gusta. Pues no sé si no me gusta. (2) Eventually, do you agree that eventually you accept the truth? Not something conscious
Av3: [Uhuh]
Nv1: Claro, es algo que define cada uno no?
Am1: Pero sí es la vaina, la verdad es independiente de todo
Nv1: Dependiente dices?
Am1: Independiente digo. It doesn't matter. Si usted percibe algo como verdad eso es otra vaina
Av3: Sowieso el perspectief de todo lo que ves, pero eso lo que dices que la verdad está independiente de [todo]
Nv1: [Sí] eso tampoco entiendo
Am1: La verdad, porque algo es verdad porque es verdad de su naturaleza, de si mismo, entiendes? No es, (.) por ejemplo
Nv1: Sólo veo que depende de todo, de de donde eres, de donde vives, de quienes son tus padres, de tu, no sé
Av3: Onverstaanbaar (15:40)
Am1: No estoy hablando de quien soy de verdad, pero la idea, o no, la idea, the conception, the definition of verdad. (.) Todo lo que es verdad. Algo de verdad, (.) la verdad es independiente de todo. Por qué, porque todo, algo fout también. Si me entiendes? Algo que no es verdad también es independiente. Si usted lo percibe como verdad o fout, it's like you're doing your shit
Av3: No me klop en la cabeza.
Nv1: @@@@ no me klop en la cabeza
Am3: @@
Am1: En el pasado, había una idea que the earth was flat y todo el mundo creía eso pero la verdad es que no
Nv1: Pero eso
Am1: Y siempre existía que the earth no era flat. (.) La verdad que el earth era flat es independiente de si la gente lo percibe o no
Am3: Aaah
Nv1: La verdad está allí pero no la podemos ver dices
Am1: Esa es la vaina
Nv1: No puedes saber si es verdad lo que vemos
Av3: Lo que él quiere decir es que o sea independiente de lo que la gente diga
Am1: O lo que sea
Av3: El mundo es redondo
Nv1: Sí sí entiendo pero
Am1: Es fact, pero esa es la vaina, cuando usas esa palabra, fact, fact quiere decir, (.) fact y la verdad no tienen que ser la misma cosa
Av3: Pero un fact <u>prueba</u> que algo es verdad
Am1: No un fact prueba que algo es <u>así</u> . No que es verdad. Un fact prueba que si lo ves por estas cosas vas a ver eso. Pero qué es la verdad? No lo puedes saber, (.) no tiene que ser verdad. No tiene que ser. Eso es un, cómo se dice, my vocabulary not very (opzettelijk slecht engels accent). La verdad no tiene que ser un hecho y un hecho no tiene que ser verdad
Av3: Sí que no siempre lo que ves es la verdad.
Am1: No tiene que ser, no es que siempre. No tiene que ser. (2) Por qué? Porque la verdad es independiente de whatever, es independiente porque es la verdad. Por ejemplo
Av3: Creo que lo puedes poner en otras palabras

Am1: Pues sí ustedes me dicen documentales y kico pero dame algo. Algo que recuerdas de ese documental algo. Por ejemplo ella vino con el uitvinding de Wageningen (NL uitspraak) eso es algo que puedo google ahora a ver si es verdad o no. Eso me gusta de ustedes. (.) Ustedes kick my ass. I like that, kick my ass. (.) Defeat me. (2) Pero algo más, ese documental que estabas viendo

Av3: No me estás volg. (.) Yo te estoy volg.

Av3: Pero esa opinión está based on veinte artículos

Av3: Porque constantemente voy a estar quoting a alguien.

Av3: Si at the moment en la opinión que te estoy dando tengo un quote, te lo quote

Am1: Ustedes comentaron algo (.) que biologisch es bueno para el planeta.

Av3: Ya pero yo gaat van uit (wordt onderbroken)

Am1: Cuando estás hablando con una persona, o lo que sea, dices eh wak, esto esto esto esto
Av3: No estoy mee eens con esto, porque yo gaat van uit que tú estás en el mismo level (EN) de informatie en el que yo estoy. Si no, no estuviéramos teniendo esta conversación. (.) No es como si estuviera teniendo una conversación con un niño de cinco años. Obviamente no va a saber lo que es GMO. Y entonces lo voy a tener que explicar from scratch para que él entienda

Av3: Por eso, eso ligt aan ti preguntármelo a mí, (.) como de dónde sacaste eso?

Av3: Es que, het staat voor modified, (.) no manipulated

Av3: Investigan como el welzijn de un animal, (.) digamos qué necesita la vaca para estar [saludable] y mentalmente también no, porque influye mucho el producto. (.) Así que las granjas que doet mee a esto pueden tener el stempel de ellos de que voldoet aan biologisch

Am1: [Saludable]

Am1: O sea (.) el estado viene a enforce esa vaina

Am1: No sé, yo sólo sé que fuck Macdonalds

Nv1: Ik eet niks wat ogen heeft, telt dat ook?

Av3: @@@

Am1: Yeah wait, I got you. (.) There are certain fishes that don't have eyes. (.) Insecten ook that don't have eyes

Av3: Eh pero aprendes muy rápido

Nv1: Tengo buen profesor

Am1: Gracias. En serio? @@ I don't believe you

Av3: Eigenlijk no me quería levantar. (.) Pero ya había quedado con NAAM que íbamos a comer juntas. Pero actually me dio bastante rabia, porque les dije no me levanten si no acaban la comida (2) Eso le dije a NAAM y me levantan y la comida no estaba klaar. Obviamente no es (.) un deber de que la comida tenía que estar lista. Pero yo siempre cocino y ella me dijo pues yo cocino. (.) Dus entiendes? Es como que estaba expecting algo. Pero no había comida nada. Me fui temprano (.) al stage. Me llevé dos manzanas y un banaan y eso es lo que comí.

Transcript opname 3:

Tabel 13. Informatie over het transcript van opname 3.

Aanwezig	Aantal fragmenten	Aantal losse zinnen	Intrasententiële codewisseling	Intersententiële codewisseling	Gevonden fenomenen
Nv1 Av4 Av5	12	3	13	2	Themagerelateerde codewisseling, Alignment

6:30 scented things

Av4: Mine actually doesn't smell. But I have three scented things. I have like one on the top who sprays, which sprays and I have a candle and I have a small (.) like a small (.) little like a little thing that just stays there. I think it's because of those three things

Av5: Yeah if you enter your room it doesn't smell like smoke

14:50 carnaval blijktbaar

Av4: NAAM was like messaging I'm so drunk guys at 2 pm

Av5: [Probably]

Nv1: [Must have] been then

Av4: Like what are you doing?

Av5: Carnaval (.) **blijkbaar**

16:25 Av4 feels aangesproken

Av5: It says a lot about Aruba

Av4: People are still happy with carnaval I think but aggressive too like aggressive

Av5: That's because Arubans tend to get aggressive when they're drunk in general

(Av4 knikt)

Av5: Av4 feels **aangesproken**

Iedereen: @@@

Av5: I think I just get really happy. @@ I'm like a really happy drinker

Nv1: Yeah I also get really happy until like the point where you get really [drunk]

Av5: [Then] you crash and just done I'm like done. But it's really funny because I don't get really really drunk often but I get really drunk sometimes and people tell me things I've said and I'm like I'm hilarious

Iedereen: @@@

17:10:

Av5: Yes but that's what happens with a lot of people. Like I have never seen you drunk. Yes you have (2) but **my drunk was here, your drunk was there** so you didn't notice

17:30:

Av5: Apparently I brought a glass of wine into the Burgerking

Av4: Stop! How? You brought the glass out of Euro

18:30

Av5: No I think so cause they wanna show the friend of NAAM like going out here and (.) she's always heard from euro so she wants to go to euro and see euro

20:40

Av4: I'm afraid of tomorrow cause I bought rum at Gall&Gal land they didn't have the **huismerk** one, but they have this new really cheap one and it's weird.

Av5: I don't know it's probably worse (.) than the **huismerk** one

22:30

Av5: **Of noh** Av4?

25:25

Av4: They told him to stop? (1) **Ay mi Dios. E ora ey si e ta** (vertaling: so it was because of that)

45:38:

Av4: I went to Saba last year and it's supposedly a **gemeente** of the Netherlands (.) and it's so weird cause they don't (.) like there is no Dutch influence at all. They speak English, (.) Caribbean English. There are some Dutch people there (.) that refuse to speak Dutch.

Av5: @@

Av4: They only speak English. Cause we went to a **apothek** (2) and we like me and my sister and my mom we speak Dutch to each other and we noticed that the woman **behind** the **apothek** [she]

Av5: [Hmhm]

Av4: speaks Dutch so we expected her to speak Dutch back to us because you know

Av5: Yeah

Av4: but no, she refuses. We speak English here. It's so [weird]

Av5: [yeah]

V: Hmhm

Taal

Nv1 (tegen Av5): What do you speak with your parents?
Av5: Papiamento
Nv1 (tegen Av4): Why do you speak Dutch with your parents?
Av4: Why? Because I was born here and my parents thought we'd keep living here when I was a baby (.) they spoke Dutch to me. And then we went back to Aruba and they just kept speaking Dutch to me.
Av5: At what age did you go back?
Av4: One
Av5: I was four. Like when I was four I couldn't understand Papiamento. (.) That switched really fast when I .
Av4: But then they'd speak Dutch to you until you were four
Av5: Yeah
Av4: And then they'd just switch to Papiamento?
Av5: Yeah they switched to Papiamento because we went back to Aruba. @@ (2) Because my brother already knew Papiamento. So they just switched back. My mom says like I got there and I couldn't speak Papiamento and then like half a year later I had pretty much forgotten Dutch. She'd ask me like things in Dutch and I would be like
Av4: My mom told me like when I was little I could speak Dutch like fluently like really good. But then after I went to school (.) and I spoke I learned Papiamento, I spoke Papiamento with my friends and then I just fucked up
Av5: Yeah then your Dutch is not that good anymore.
Av4: My parents' Dutch aren't great either. (.) We like make up words. We have our own Dutch vocabulary
(Stuk ertussen +/- 1 minuut)
Av5: I actually speak more Papiamento than any other language on a daily basis even though in Holland

Claire's

Nv1: Does it still exist in other cities?
Av5; Yeah it does. But at Claire's the people can be very stubborn. They had to renew the contract (NL uitspraak) the huurcontract . It was like we want the same price
1:02:18
Av5: Because it closed like from one day to the next (.) so they didn't really say like van tevoren hey we're gonna close.

1:02:48

Av5: I was really disappointed because I think like a week or two before they closed they told us that we could start doing kraakbeen too and we were all excited but then it closed.@@
--

1:06:48

Av4: I think I see more people with tattoos in Aruba

Av5: Yeah **sowieso**, (.) but I think like a lot of the younger (.) people get a tattoo like I see people from like 15 like with a whole like sleeve and I'm like you're 15 how do you know you want that for the rest of your life already?

1:09:37

Av5: The girl di dit that it kinda touched the **kraakbeen** (.) so I had to take it out. (2) One rule, don't touch the **kraakbeen** and that's what she did @@

Transcript opname 4

Tabel 14. Informatie over het transcript van opname 4.

Aanwezig	Aantal fragmenten	Aantal losse zinnen	Intrasententiële codewisseling	Intersententiële codewisseling	Gevonden fenomenen
Av6 Am4 Am5 Nm1	30	7	25	21	Humor, themagerelateerde codewisseling, gesprek citeren

2:45

Nm1: Twee eruit [gevallen] (.) en Aaron chosen one
Am5: [Ja] The chosen one
(Iedereen: @@@)
Am5: Ja toen was ik wel blij ja
Am4: I can imagine

Am4: Screw you guys
(Iedereen: @@@)
Am4: Alright guys
Nm1: I thought this was a hotel man (.) hotel Mike
Am4: I thought it was research man, fucking [important shit]. Important meals
Nm1: [@@]
Am5: Noem je dit gastvrijheid Mike? (.) Noem je dit gastvrijheid? Echt zo Curacao's.
Nm1 + Av6: @@
Am4: No guys, it's ready. It got beans, rice
Nm1: Veggies
Am4: Chicken
Am5: <u>Chicken!</u>

Av6: Do you have knives and forks?
Am4: Oh yes of course
Nm1: Do we have to ask everything Mike? (.) Wat heb je nou gedaan eigenlijk jongen?
Av6: Niks

Nm1: Hij heeft nu een snelkoker voor de rijst enzo hij is next level gegaan zeg maar

Am4: Yeah man

Av6: Rice cooker?

Nm1: He upgraded his stuff @

Av6: Dat is echt chill he?

Am4: I got it cadeau from my momma man

Am5: We [all] got it from our momma

Av6: [@@@]

Am5: Eh yo tengo hambre boys

Am4: You gotta bless it first

Tegen de camera:

Am4: Nv1, you told me we were gonna get paid right?

Nm1: Meeste wetenschappelijke onderzoeken krijg je 5000 ofzo toch

Am4: pp

Nm1: pp

Am5: @@@ Ik ben niet duur. 25 euro per uur

Nm1 + Av3: @@

Nm1: Geef mij die 5000 [maar] (2) This guys sucks at math

Am4: [@@@@@@]

9:25

Am4: Ik zet even wat background music op

Am4: Ja want eten met Arubans (EN uitspraak) is fucking

Nm1: Duur. Twee keer zoveel eten

Codewisseling

Av6: Dat is ook heel vaak als iemand (.) zeg maar (2) als je allebei Spaans kan dan schakelen ze automatisch over
Am5+Am4: Hmhm
Nm1: Dan schakelen ze liever over op Spaans bedoel je?
Av6: Ja hangt af waar je vandaan komt en alles vriendengroep en alles waar je dan over schakelt. Ik heb ook vrienden die ook Papiaments kunnen maar je schakelt over naar Nederlands op de een of andere manier. Met Mike praat ik ook alles door mekaar
Stuk ertussen
Nm1: Want als er niet een non-Papiaments bij zou zitten zouden jullie gewoon Papiaments met elkaar praten denk ik?
Am5: Ja..
Am4: Mwah, hangt ervan af hoor
Am5: We schakelen automatisch over naar andere talen
Av6: Yes, ja wij praten altijd door elkaar [zeg maar]
Am5: [Precies]
Nm1: Echt dat wist ik niet
Am5: We zijn special
Nm1: Ik dacht dat alleen Mike zo was maar jullie zijn allemaal zo
Av6: @@
Am4: Now I don't feel that special
Am5: @
Nm1: Not special anymore
Am4: Puyan thought I was awesome
Nm1: Yeah but now you're not special [anymore]. You're like any other Aruban
Am5: [No]

17:42

Av6: Ja maar weetje volgens hun is dat helemaal fake enzo
Am4: Total corruption
Av6: Ja corruption, eigenlijk zou hij moeten winnen

Am4: Maar goed, we hebben wat Iraniers daar nodig man. Gewoon disciplined.
--

23:49:

Av6: Maar de lokalen krijgen dan een beetje (.) een beetje anger over hun

Nm1: Is echt best lang
Am4: Wanneer gaan jullie weer?
Av6: It changes man at home

25:25

Av6: Ja en thuis ook in je own backyard man
Am4: Er zijn al Venezolanen die een tent hebben opgezet
Am5: Campo venezolanos. Campo venezolanos
Iedereen: @@@

Presidential suite

Am4: Volgende keer als er reclame is ja the presidential suite includes kitchen, dining room, even your own jacuzzi
Am5: @@
Av6: And Am4
A: And Am4
Am4: And the (onverstaanbaar woord) guy walking around there
Iedereen: @@@

Peruanen

Nm1: Maar er zijn toch niet zoveel Peruanen ik denk niet dat er veel NAAM in Aruba zijn. Is hij de enige of niet?
Am4: <u>Peruvians</u> niet veel. Peruvians nee, die zijn er wel maar valt mee
Av6: Ja (2) Vooral Colombianen en Venezolanen

Av6: Maar ik snap dat niet. Hoe neem je (.) je vrouw (.) niet naar de beach ofzo voor je gaat trouwen?
Nm1: @
Am4: First thing I'll do
Nm1: @@

Am5: You know who that was?
Av6: Yes of course
Am5: Yeah she went to Aruba too
Am4: Oh is ze in Aruba?

40:27

Am4: Ja
Am5: Jullie gaan samenwonen?
Am4: Ik ga naar Ghana toe
Av6 + Am5: @@@

Nm1: You're going to Africa

Am5: You're here I'm going! @@@@

Am5: 400 euro voor Ghana is best cheap

Am4: Rare geluiden

Am5: Ja man, best cheap

Am4: You guys wanna come over?

Nm1: Naar Iran het aller goedkoopste wat je kunt krijgen is 350 ofzo en dan ga je met zo'n Turkse (.) cheap ass ding

(Am4 maakt het geluid van een motor)

Nm1: @@

Am4: You want some food sir? Yes yes yes. We don't have

Iedereen: @@@

45:20

Am4: NAAM en ik waren (.) ook **flabbergasted** want ik zei tegen hem want we wilden eerst in augustus vliegen dus ik zei tegen NAAM (.) ja laten we even naar tickets kijken zodat we even een beeld hebben want we wilden misschien in mei of juni ofzo gaan kopen (2) en toen keken we voor 30 augustus 440 euro. Dus ik dacht van wow shit ik moet wel even gaan sparen. Ik verwachtte iets dat ik 700 euro of 800 euro ging betalen (.) ik had in mijn hoofd. Dus ik dacht 400 oh het is **do-able**. Het is **do-able**.

51:40

Am4: En dan voordat je de diplomautreiking hebt (.) dan bel ik eh no man it's not gonna happen.

Am5: [Nooooooooo!]

Nm1: [@@@]

Am4: I'm here on my fucking hippo man (Iedereen: @@@@)

Am5: I'm here with my monkey

(Tweede opname)

3:51

Am4: Dit zijn de complementary desserts van (.) Vera
Nm1: <u>Oh</u> nice
Am4: Strawberry of cinnamon
Nm1: Maar I want my 5000 euros
Av6: @@
Am5: Dit is 1 euro 50
Am4: @@@ I'm assuming that the money will come afterwards Vera
Nm1: Dankjewel Vera
Am5: Ik moet je adres hebben, dan kan mijn secetaresse de (.) factuur sturen
Nm1: Factuur incoming

Am4: Loop je net het ziekenhuis uit a 1000 euro richer (doet alsof ie doodgaat)

12:50

Am5: Zes maanden?
Am4: Ja je doet er zes maanden over voor je daar bent
Am5: Das niet zo heel lang
Am4: Das fucking lang hoor zes maanden
Am5: Ja in een kleine
Am4: Smelling each others farts (.) having sex next to me

Am4: Maar zelfs als je niks te verliezen hebt ga je jezelf in een gat diggen als het fout gaat
--

Av6: Net psycho gehad weetje
Am4: Net psycho gehad. She knows that shit

16:55

Am5: Hij is altijd netjes
Am4: Ja this guy is netjes

Av6: Baarmoeder of eierstokken eruit
Am4: Nice, nja niet nice dus
Am5: Maar dat is echt gewoon radioactive goes
Am4: Dat is wel loco man (EN)
Av6: Ja eerst spoelen

27:50

Av6: Straks moet ik coschappen lopen ik ja eh ik ben eh bevriend met Aaron
(Iedereen: @@@)
Nm1: I got a picture with me with Am5
Am4: This is me with Am5
(Iedereen: @@@)
Av6: My best friend
Am5: Oh jullie kennen Am5? Oh kom maar!
Av6: Autograph

32:36

Av6: En af en toe zo
Am4: Yeah I would like some chicken fries(onhoorbaar)
(Iedereen: @@@)
Nm1: Ja dan snap ik wel
Am5: Ja zo uit het kleine [luikje]
Am5: [Ja] ja dan komt daar zo chicken uit
Am5: KFC?
Am4: Komt ie zo met zo'n KFC bucket daar zo heen (.) gewoon voor die surgeons enzo
Am5: Where's my fries bitch?
Am4: Dan valt er een beetje chicken in die open wound. [I'll get it out], I'm sorry
Am5: [@@@@]
(Iedereen: @@@)
Am4: It's organic it's organic!
(Iedereen: @@@)
Am5: Mijn handen zijn een beetje vettig kun je aan die knop draaien? [Oh dankje]
Nm1: [@@]
Av6: You want a piece man?
(Iedereen: @@@)
Am5: Nee maar de anesthesist loopt binnen, komt even kijken is alles stabiel? Ja en loopt weer weg
Gesprek gaat verder in het Nederlands

34:35

Av6: Ik dacht eerst gewoon dat hij de anesthesist was (.) maar op een gegeven moment zei die ik roep de anesthesist voor jou maar ik dacht dat hij een grapje aan het maken was van haha I'm gonna call the other one (iedereen: @@@) ik zo van oh.
Am4: I'm gonna call the real one

37:18

Am5: Wacht maar totdat je co bent dan ben je zo'n pispaltje. Je draait even JE BENT NIET MEER STERIEL (schreeuwend) woman I know chill relaaaax (2) ik weet het ik ben niet meer steriel

Niet Arubaan loopt weg om te bellen. De Arubanen gaan over op Papiaments. Ze blijven gebruik maken van de vaktermen in het Nederlands. (Oncologie, hoofd di oncologie, hoofd di algo, bestuurs, examencommissie, bestuur) Wanneer niet-Arubaan terugkomt over naar Engels en vervolgens Nederlands.

40:30 Quote een gesprek

Am5: Pero e no ta Antilliano, uhm (1) mi ta corda riba O.K. nan tawata mane : "ey wara, abo di unda bo ta? Abo ta bini di Aruba? Aahn mi conose e guy ey." E ta mane : "Ja, ik ken al die Arubanen allemaal." (.) Anto e ora ey nan a puntra : "Ey van waar ben je?" "Ja dat willen jullie allemaal weten he". Ey nan e la keda! Y net despues mi ta mane : "Ok., nou, jij bent geen Antilian dan. Ben je van Suriname?" "Nee ben ik ook niet." Eynan e la keda. E no bisa niun biaha di unda e ta. (.) Te ainda minsa di unda e ta

Av6: Djis pa hode boso cabaes.

Am5: se waarschijnlijk. (.) Ainda e no lo verbaas mi cu e bisami cu e ta di Corsow. (.) Ey pero e homber si ta papia corect Nederlands.

Vertaling:

Am5: Maar hij is geen Antilliaan, uhm. Ik herinner me op de O.K. zij waren van: "hé wacht, waar kom jij vandaan? Kom je van Aruba?" Ah ik ken deze man. Hij zegt: "Ja, ik ken al die Arubanen allemaal." En dan vragen ze: " Hé vanwaar ben je?" "Ja dat willen jullie allemaal weten." En hij bleef bij hetzelfde. En net daarna was ik van: "Ok, nou jij bent geen Antiliaan dan. Ben je van Suriname?" " Nee ben ik ook niet". En daar bleef het bij. En hij zegt nooit waar hij vandaan komt. Ik weet nog steeds niet waar hij vandaan komt.

Av6: Gewoon om jullie te irriteren.

Am5: Ja waarschijnlijk. Nog steeds zou het me niet verbazen als hij zegt dat hij uit Curaçao komt. Hé, maar hij spreekt wel correct Nederlands.

49:22

Am4: Je wil niet per ongeluk jungle juice in je infuus stoppen

(Iedereen: @@@) Am5: The fun aint over man
(Iedereen: @@@)
Nm1: It's only over when I say it's over
Am4: @@@[@@]
Iedereen: [@@@]

Deurbel gaat (Nv1 belt aan)

Am5: Is het al 10 uur? 5000 euro
(Iedereen: @@@)
Nm1: Money coming in
Am5: Money talks money talks
Nm1: Just getting paid
(Iedereen: @@@)

Transcript opname 5

Tabel 15. Informatie over het transcript van opname 5.

Aanwezig	Aantal fragmenten	Aantal losse zinnen	Intrasententiële codewisseling	Intersententiële codewisseling	Gevonden fenomenen
Am6 Am7 Em1	3	5	8	2	Themagerelateerde codewisseling, gesprek citeren

7:13

Am6: Ahn e guynan ki no por papia anto? Aahn, bon cos bon cos.

Vertaling: Aahh deze gast die niet kan praten. Goede zaak, goede zaak.

11:35

Am6: It was for like our third year of HAVO. Basically first year of high school → Legt HAVO uit aan Em1

Am6:

That's for the HAVO part, we come out then. Then for (.) if you do the VWO which is like the higher level you come out at seventeen eighteen

12:53

Am6: I tried to do VWO to get to a better programming school

13:10

Am6: I would have skipped something, because that's how VWO gets you through HBO, which is what this [is]

Am7: [HBO] (Engelse uitspraak) yeah

13:47

Am6: What we did in the last few years of VWO he got in the first year of university

15:15

Am6: That was wiskunde D

33:55

Am6: She started in Dutch like we zijn van de vereniging (.) she's like we're from the organisation for students and we're like oh cool

Bijlage 3: Aantekeningen

Aantekening 1:

Aanwezig: Av4, Av5 en Nv1

Plaats: Bij Av5 huis

Na afloop van opname 3 werd gevraagd waar het onderzoek over ging. Ik legde ze uit wat me was opgevallen tijdens contact met Arubanen en over de theorie achter CS. Beiden gaven aan heel veel gebruik te maken van codewisseling, maar dat het wel verschilde met wie ze praten. Ze noemden mensen op met wie ze meestal de ene of de andere taal spreken en dat wisten ze ook van elkaar te benoemen. Ze zijn zich hier dus bewust van. Daarnaast noemde Av4 dat zij zich pas bewust werd van haar CS toen ze in Nederland kwam wonen en opeens “correct” moest praten omdat mensen het anders niet zouden snappen. Ze moest nu opeens alles in één taal doen in plaats van alles uit de drie talen halen die ze vloeiend spreekt. Av5 reageerde hier instemmend op.

Aantekening 2:

Aanwezig: Am1, Nv1

Plaats: In de bus

Tijdens een persoonlijke discussie met Am1, moest ik lachen om zijn gebruik van code wisseling. We hadden een hele serieuze discussie over geschiedenis en waren allebei erg fanantiek aan het discussiëren. Dit is een reconstructie van een deel van het gesprek:

Am1: Pero puede ser que eso es fout.

Vertaling: Het kan zijn dat dat fout is.

Nv1: @@

Am1: Por qué te ríes?

Vertaling: Waarom lach je?

Nv1: Dijiste puede ser que eso es fout.

Vertaling: Je zei het kan zijn dat dat fout is.

Am1: @@ En serio?

Vertaling: Echt waar?

Aantekening 3:

Aanwezig: Am4, Am5, Av6, Nm1 en Nv1

Plaats: Facebook chat

Op Facebook stuurde ik het volgende bericht naar Am4, Am5 en Av6:

Hi guys! Alles goed? smile-emoticon Ik ben iets tegengekomen in het gesprek met jullie wat mij heel erg opviel en ik super interessant vind. Het is me opgevallen dat jullie alle vier heel erg vaak grappen maakten in het Engels. Dus het gesprek was dan in het Nederlands en dan werd de grap gemaakt in het Engels. Wisten jullie dat jullie dan doen en hebben jullie enig idee waarom jullie dat doen? Daar ben ik echt super benieuwd naar!

Am4:

Volgens mij onder de Arubanen hebben we een sterke correlatie met de Amerikaanse zenders waar ook de meeste humor op tv van af komt....in andere woorden...t klinkt grappiger voor ons in t engels gezien we er mee opgegroeid zijn ...voor mijn Iranian friend weet ik t niet maar dit maakt ook een grote onderdeel van de vriendschap die wij hebben met name dat we t allebij heel grappig vinden in t engels....maar ik ben benieuwd hoe onze persian friend er over denkt

Av6:

Hahaha. Ik Ben het mee eens met Am4. Ik dacht toevallig hierover na in de afgelopen weken! Ik moest met een groep werken aan een onderzoek. Ze maakten heel veel grappen, maar meestal lachte ik mee en in mijn hoofd kon ik ook veel grapjes maken, maar in het nederlands klinkt het gewoon niet of dacht vaak dat ze het nog niet zouden snappen (komt vaker voor met andere nederlandse vrienden) terwijl als een beetje Engels er in wordt gegooid opeens veel leuker klinkt

Nv1:

Wat bedoel je dan precies met dat ze het nog niet snappen?

Av6:

Hahaha. Dus bijvoorbeeld " that's what she said!! " als grap. Als je dat gaat vertalen "dat is wat zij heeft gezegd" snapt niemand het meer of klinkt het opeens heel saai

Aantekening 4:

Aanwezig: Am1, Nv1

Plaats: Bij Nv1 thuis

Ik legde Am1 onderstaande zinnen voor en vroeg hem hier een reactie op te geven. De kruisjes geven de zinnen aan die hij goed vindt klinken.

1. X Otra gente lo ha waarneem
 X Otra gente lo ha waargenomen

2. No me estás aan het volgen
 X No me estás volg

3. Yo ga ervan uit que tú me entiendes

- X Yo gaat van uit que tú me entiendes

- 4. X Yo no lo podría verwoord muy bien
 Yo no lo podría verwoorden muy bien

- 5. X Las organizaciones que doen mee a eso
 Las organizaciones que doet mee a eso

Aantekeing 5:

Aanwezig: Av3, Nv1

Plaats: Facebookchat

Ik stuurde onderstaande zinnen door naar Av3 met onderstaande uitleg. De kruisjes zijn door haar ingevuld.

Geef aan welke van onderstaande zinnen naar jouw mening goed klinkt. Als dit voor beide voorbeelden geldt, kruis dan beide hokjes aan.

- 1. Otra gente lo ha waarneem X
 Otra gente lo ha waargenomen

- 2. No me estás aan het volgen
 No me estás volg X

- 3. Yo ga ervan uit que tú me entiendes
 Yo gaat van uit que tú me entiendes X

- 4. Yo no lo podría verwoord muy bien X
 Yo no lo podría verwoorden muy bien

5. Las organizaciones que doen mee a eso X
 Las organizaciones que doet mee a eso